

POWIATOWY URZĄD PRACY

ul. J. Marka 9, 34-600 Limanowa, tel/fax(018) 337-58-50, e-mail krli@praca.gov.pl

INFORMACJA O STANIE BEZROBOCIA NA TERENIE POWIATU LIMANOWSKIEGO ORAZ DZIAŁALNOŚCI PUP W LIMANOWEJ ZA 2009 ROK

Limanowa, dnia 29.01.2010 r.

Charakterystyka powiatu limanowskiego

Położenie

Powiat Limanowski położony jest w środkowej części województwa małopolskiego. Jest szóstym co do wielkości powiatem tego województwa, jego powierzchnia wynosi 951 km². W skład powiatu wchodzi dwie gminy miejskie: Limanowa i Mszana Dolna oraz 10 gmin wiejskich: Dobra, Jodłownik, Kamienica, Laskowa, Limanowa, Mszana Dolna, Słopnice, Niedźwiedź oraz Tymbark.

Struktura demograficzna mieszkańców powiatu

Powiat zamieszkuje 123848 mieszkańców (stan na 30 czerwca 2009 r.), co stanowi 3,8 % ludności całego województwa. Średnia gęstość zaludnienia wynosi 130 osób na km² (w województwie jest to 217 osób na km²). 75 % wszystkich mieszkańców zamieszkuje obszary gmin wiejskich. Gminą o najwyższym odsetku mieszkańców jest gmina Limanowa, której ludność stanowi około 19 % wszystkich mieszkańców powiatu. Równo połowę mieszkańców powiatu stanowią kobiety.

Wykształcenie mieszkańców powiatu limanowskiego

Dane dotyczące struktury ludności ze względu na wykształcenie pokazują, że największa liczba mieszkańców posiada wykształcenie podstawowe lub zasadnicze zawodowe (odpowiednio 37 % i 28 %). Tylko około 5 % mieszkańców powiatu stanowią osoby posiadające wykształcenie wyższe, policealne 2,7 %, średnie zawodowe 17,6 % oraz średnie ogólnokształcące 5,1 %.

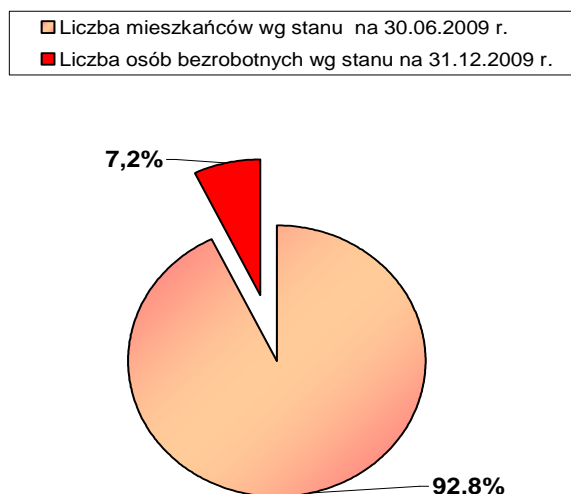
Rynek pracy

Według stanu na koniec czerwca 2009 r. w rejestrze REGON powiatu limanowskiego zarejestrowane były 7573 podmioty gospodarki narodowej, co stanowi 2,5 % wszystkich podmiotów zarejestrowanych w województwie małopolskim. Liczba ta uległa w skali roku zwiększeniu o 5,7 %. Na 10 tysięcy mieszkańców przypada 611 zarejestrowanych podmiotów, podczas gdy w całym województwie wskaźnik ten wynosi 930 podmiotów. Na terenie powiatu limanowskiego przeważają mikroprzedsiębiorstwa, zatrudniające do 10 pracowników. Stanowią one niecałe 94 % ogólnej liczby podmiotów. Niespełna 1 % ogółu jednostek stanowią przedsiębiorstwa średnie i duże. Zdecydowaną większość ogólnej liczby podmiotów stanowią jednostki sektora prywatnego, w którym to skupionych było 95,5 % firm. Tylko 4,5 % stanowią podmioty sektora publicznego, których liczba zmniejszyła się w stosunku do II kwartału 2008 r. o 4,5 %.

Tabela 1. Liczba mieszkańców powiatu limanowskiego, stan na 30.06.2009 r.

Wyszczególnienie	Liczba mieszkańców wg stanu na 30.06.2009 r.		Liczba osób bezrobotnych wg stanu na 31.12.2009 r.		Procentowy udział osób bezrobotnych do liczby mieszkańców	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
Dobra	9342	4641	498	285	5,3	6,1
Jodłownik	8123	4081	485	232	6,0	5,7
Kamienica	7467	3731	638	365	8,5	9,8
Laskowa	7592	3788	410	224	5,4	5,9
Limanowa Miasto	14836	7615	1133	582	7,6	7,6
Limanowa	23390	11675	1918	1001	8,2	8,6
Łukowica	9473	4750	717	413	7,6	8,7
Mszana Dolna	16701	8154	1066	578	6,4	7,1
Mszana Dolna Miasto	7540	3947	544	283	7,2	7,2
Niedźwiedź	6990	3419	469	286	6,7	8,4
Słopnice	6081	3032	470	289	7,7	9,5
Tymbark	6313	3203	542	284	8,6	8,9
Ogółem	123848	62036	8890	4822	7,2	7,9

Wykres 1. Liczba mieszkańców powiatu limanowskiego w stosunku do liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP

Na wykresie 1 zaprezentowano graficznie liczbę mieszkańców oraz liczbę osób bezrobotnych powiatu limanowskiego.

Bezrobocie w Powiecie Limanowskim w 2009 roku

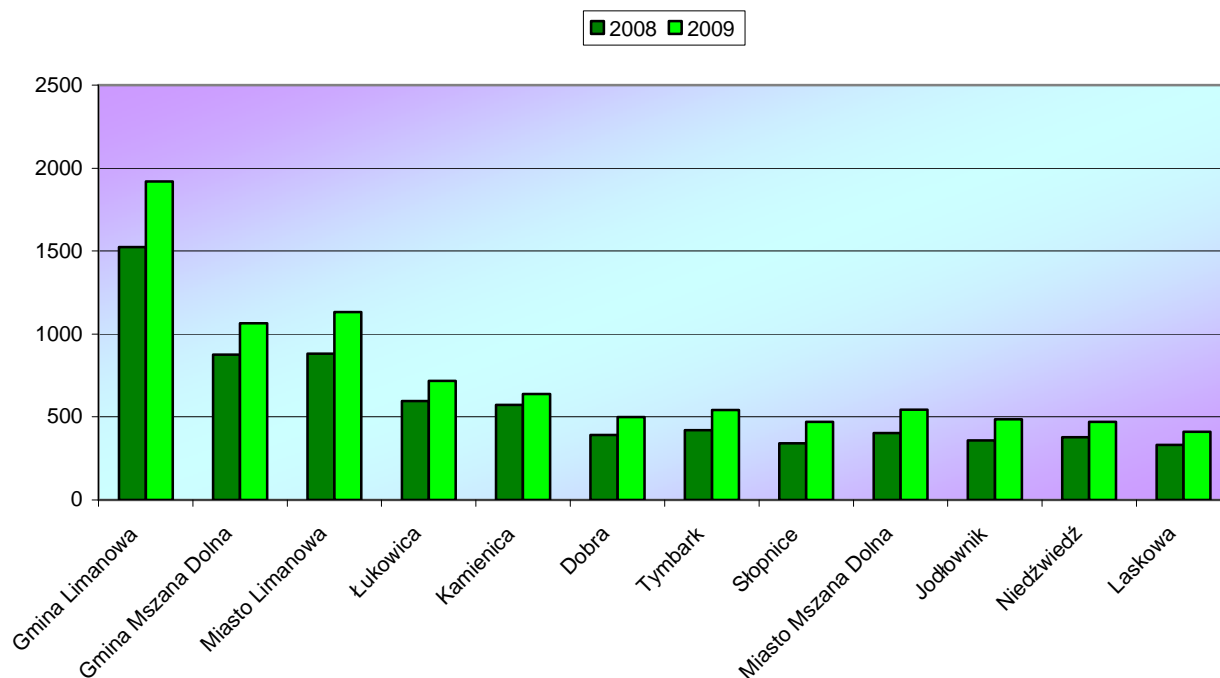
Według stanu na dzień 31.12.2009 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Limanowej zarejestrowanych było **8890** osób bezrobotnych z czego **54,2 %** stanowiły kobiety natomiast **45,7 %** mężczyźni. W stosunku do końca 2008 roku, kiedy zarejestrowanych było **7068** osób, nastąpił wzrost liczby zarejestrowanych bezrobotnych o **1822** osoby.

Liczbę zarejestrowanych osób bezrobotnych w poszczególnych gminach i miastach według stanu na koniec 2009 roku w porównaniu do końca 2008 roku przedstawia tabela 2 oraz wykres 2.

Tabela 2. Liczba bezrobotnych w poszczególnych gminach i miastach powiatu limanowskiego, stan na 31.12.2009 r. i 31.12.2008 r.

Wyszczególnienie	Liczba bezrobotnych, stan na 31.12.2009 r.	Liczba bezrobotnych, stan na 31.12.2008 r.	Liczba wzrostu	Dynamika w %
	1	2	3	1:2
Limanowa	1918	1524	394	125,8
Mszana Dolna	1066	874	192	122,0
Limanowa Miasto	1133	881	252	129,0
Łukowica	717	595	122	120,5
Kamienica	638	572	66	111,5
Dobra	498	391	107	127,4
Tymbark	542	420	122	129,0
Słopnice	470	341	129	138,0
Mszana Dolna Miasto	544	403	141	135,0
Jodłownik	485	358	127	135,5
Niedźwiedź	469	378	91	124,1
Laskowa	410	331	79	124,0
Powiat Limanowski	8890	7068	1822	126,0

Wykres2. Liczba bezrobotnych w poszczególnych gminach i miastach powiatu limanowskiego, stan na 31.12.2009 r. i 31.12.2008 r.

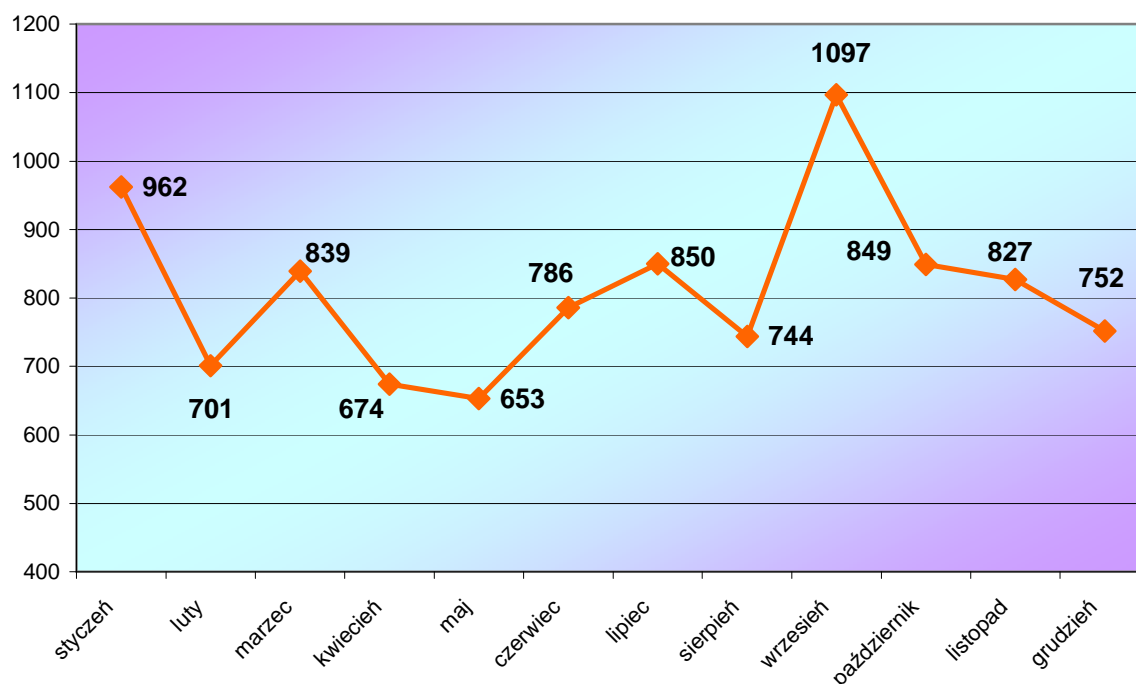
Na koniec 2009 roku, w porównaniu do końca 2008 roku nastąpił wzrost liczby bezrobotnych w powiecie limanowskim o 26,0 %. Największy wzrost nastąpił w gminie Słupnice (o 38,0 %), w gminie Jodłownik (o 35,5 %) oraz w mieście Mszana Dolna (o 35,0 %). Najmniejszy wzrost liczby bezrobotnych nastąpił w gminie Kamienicy (o 11,5 %) oraz w gminie Łukowica (o 20,5 %).

Tabela 3. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w poszczególnych miesiącach 2009r.

Wyszczególnienie	2009 r.	
	Ogółem	Kobiety
Styczeń	962	371
Luty	701	294
Marzec	839	349
Kwiecień	674	288
Maj	653	260
Czerwiec	786	332
Lipiec	850	417
Sierpień	744	385
Wrzesień	1097	561
Październik	849	415
Listopad	827	343
Grudzień	752	292
Razem	9734	4307

W ciągu całego roku 2009 zarejestrowało się znacznie więcej bezrobotnych niż miało to miejsce w poprzednich latach. W 2007 roku np. zarejestrowało się 7659 osób, w 2008 r. 7863 osoby, a w 2009 r. aż 9734 osoby tj. prawie o 2 tysiące więcej niż w latach poprzednich.

Wykres 3. liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w poszczególnych miesiącach 2009 r.

Liczbę oraz wybrane kategorie zarejestrowanych osób bezrobotnych, w poszczególnych gminach powiatu limanowskiego według stanu na 31.12.2009 r. przedstawia tabela 4.

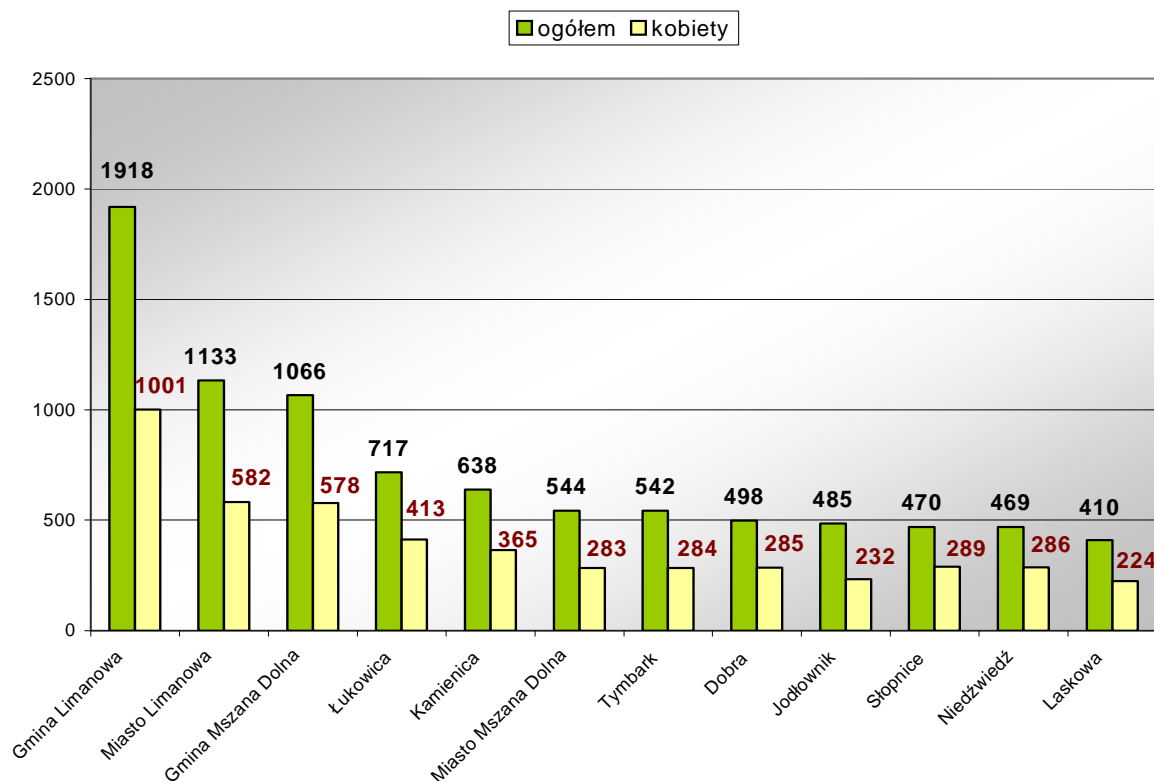
Tabela 4. Wybrane kategorie bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Limanowej, według stanu na 31.12.2009r.

Wyszczególnienie	Bezrobotni ogółem	Kobiety	Bezrobotni z prawem do zasiłku	Kobiety z prawem do zasiłku	Udział bezrobot. z pr. do zasiłku w %	Bezrobotni bez prawa do zasiłku	Kobiety bez prawa do zasiłku	Udział bezrobotnych bez prawa do zasiłku w %
Miasto Limanowa	1133	582	292	130	25,8	841	452	74,2
Miasto Mszana D	544	283	117	57	21,5	427	226	78,5
Gminy								
Limanowa	1918	1001	489	205	25,5	1429	796	74,5
Mszana Dolna	1066	578	226	97	21,2	840	481	78,8
Łukowica	717	413	145	72	20,2	572	341	79,8
Kamienica	638	365	142	58	22,3	496	307	77,7
Tymbark	542	284	117	49	21,6	425	235	78,4
Dobra	498	285	115	55	23,1	383	230	76,9
Niedźwiedź	469	286	90	46	19,2	379	240	80,8
Jodłownik	485	232	106	36	21,9	379	196	78,1
Słupnice	470	289	134	63	28,5	336	226	71,5
Laskowa	410	224	116	60	28,3	294	164	71,7
Powiat Limanowski	8890	4822	2089	928	23,5	6801	3894	76,5

Osoby bezrobotne z prawem do zasiłku stanowią 23,5 % ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.

Większość zarejestrowanych bezrobotnych w Powiecie Limanowskim stanowią osoby bez prawa do zasiłku – 76,5 %. Wśród kobiet odsetek osób bez prawa do zasiłku jest jeszcze wyższy, aż 80,8 %. Największy udział bezrobotnych bez prawa do zasiłku występuje w gminie Niedźwiedź – 80,8 %, natomiast najmniejszy w gminie Słupnice – 71,5 %.

Wykres 4. Liczba bezrobotnych w poszczególnych gminach i miastach powiatu limanowskiego, stan na 31.12.2009 r.

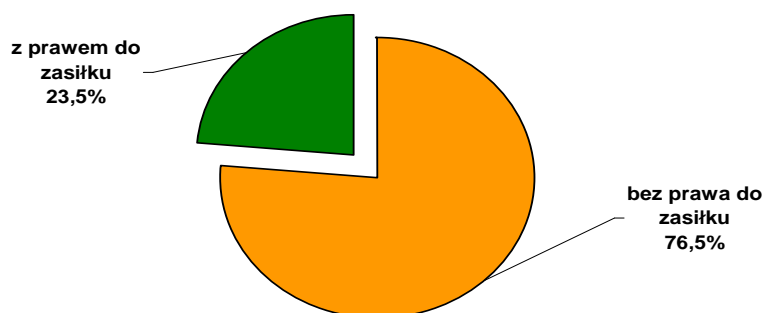

Udział bezrobotnych kobiet, w poszczególnych gminach i miastach powiatu limanowskiego jest znacznie wyższy, niż udział mężczyzn. W skali powiatu kobiety stanowią 54,2 % ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.

Najliczniejszą grupę bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Limanowej stanowią bezrobotni z gminy Limanowa (21,6 %), gminy Mszana Dolna (12,0 %) oraz miasta Limanowa (12,7 %). Najmniej bezrobotnych jest z gminy Laskowa – 4,6 % oraz z gminy Słopnice – 5,3 % i gminie Niedzwiedź – 5,3 %

Kobiety stanowią prawie 54,2 % ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Największy udział wśród kobiet stanowią kobiety z gminy Limanowa – 20,7 % , Miasta Limanowa – 12,1% i gminy Mszana Dolna 12,0 %

Wykres 5. Struktura bezrobotnych ze względu na prawo do zasiłku w powiecie limanowskim, stan na 31.12.2009r.

Dokonując analizy zjawiska bezrobocia ważne jest przedstawienie:

- stopy bezrobocia,
- struktury wiekowej,
- wykształcenia,
- stażu pracy,
- czasu pozostawania bez pracy,
- napływ i odpływ bezrobotnych,
- bezrobotnych niepełnosprawnych,
- aktywne programy i instrumenty,

Stopa bezrobocia

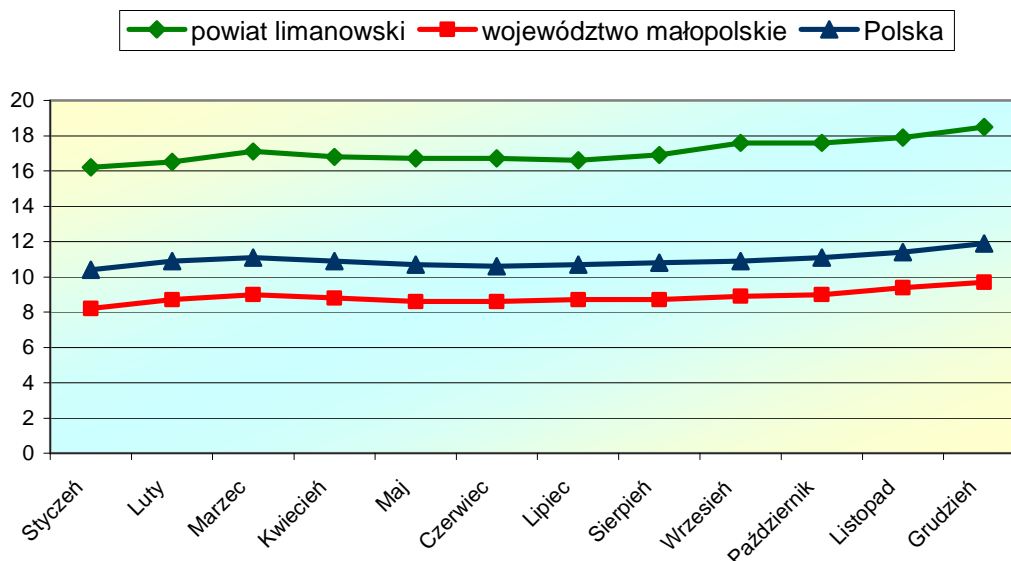
Stopa bezrobocia to procentowy udział bezrobotnych w liczbie ludności aktywnej zawodowo, wyliczona przez Główny Urząd Statystyczny. Trudny rok na rynku pracy widoczny jest w szczególności, gdy porównujemy wyniki aktualne ze stopą bezrobocia analogicznego okresu roku ubiegłego i tak w powiecie limanowskim stopa bezrobocia na koniec grudnia 2009 roku wynosiła **18,5%**, natomiast na koniec grudnia 2008 roku wynosiła 15,6 %. W okresie tym nastąpił wzrost o **2,9 %**. W analogicznym okresie na terenie województwa małopolskiego nastąpił wzrost stopy bezrobocia o **2,1 %**, natomiast w całym kraju o **2,4 %**. Wzrost stopy bezrobocia w 2009 r. jest zjawiskiem negatywnym.

Tabela 5. Liczba bezrobotnych oraz stopa bezrobocia w poszczególnych miesiącach 2009 r. w powiecie limanowskim, województwie małopolskim oraz w Polsce

Miesiące	Liczba bezrobotnych (dane na koniec m-ca)	STOPA BEZROBOCIA w 2009 roku		
		Powiat limanowski	Województwo małopolskie	Polska
Styczeń	7589	16,2	8,2	10,4
Luty	7782	16,5	8,7	10,9
Marzec	8076	17,1	9,0	11,1
Kwiecień	7951	16,8	8,8	10,9
Maj	7859	16,7	8,6	10,7
Czerwiec	7860	16,7	8,6	10,6
Lipiec	7822	16,6	8,7	10,7
Sierpień	7989	16,9	8,7	10,8
Wrzesień	8391	17,6	8,9	10,9
Październik	8366	17,6	9,0	11,1
Listopad	8575	17,9	9,4	11,4
Grudzień	8890	18,5	9,7	11,9

Na wykresie 6 przedstawiono graficznie poziom stóp bezrobocia w poszczególnych miesiącach 2009 roku w powiecie limanowskim, województwie małopolskim oraz w kraju.

Wykres 6. Poziom stóp procentowych bezrobocia w powiecie limanowskim, województwie małopolskim oraz w kraju w poszczególnych miesiącach 2009 r.

Analizując dane zawarte w tabeli 5 oraz przedstawione na wykresie 6 zauważa się, że na terenie powiatu limanowskiego, w porównaniu do województwa małopolskiego oraz kraju, wciąż utrzymują się wyższe stopy bezrobocia.

Wiek

W szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy znajdują się osoby w wieku do 25 roku życia, a także osoby w wieku powyżej 50 roku życia. Dla tych grup wiekowych urząd pracy oferuje szczególne formy wsparcia.

Tabele 6,7,8 a także wykres 7 przedstawiają dane dotyczące wieku osób bezrobotnych według stanu na 31.12.2009 roku.

Tabela 6. Struktura bezrobotnych według wieku w poszczególnych gminach i miastach powiatu limanowskiego, stan na 31.12.2009 r.

Wyszczególnienie	Liczba bezrobot. ogółem	WIEK					
		18 - 24	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 - 59	60 - 64
Dobra	498	191	140	75	77	13	2
Jodłownik	485	195	124	74	58	27	7
Kamienica	638	151	154	168	135	29	1
Laskowa	410	135	124	79	55	15	2
Limanowa Miasto	1133	286	371	172	226	70	8
Limanowa	1918	573	527	417	342	54	5
Łukowica	717	198	190	175	126	26	2
Mszana Dolna	1066	336	294	220	176	39	1
Mszana Dolna Miasto	544	126	143	129	107	34	5
Niedzwiedź	469	165	126	86	68	17	7
Słopnice	470	122	142	136	59	10	1
Tymbark	542	152	135	132	102	20	1
Powiat Limanowski	8890	2630	2470	1863	1531	354	42

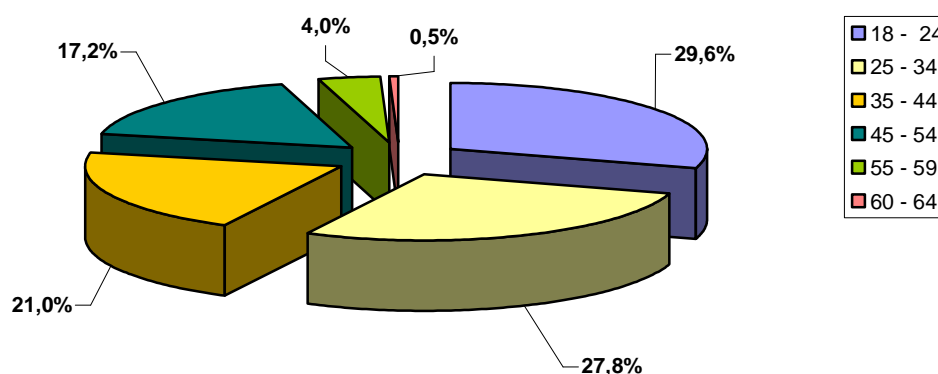
Najwięcej bezrobotnych jest wśród osób młodych w wieku 18 – 24 lat i 25 – 34 lat tj. łącznie 5100 osób, czyli 57,4 % ogółu bezrobotnych. Natomiast najmniej bezrobotnych jest w wieku powyżej 55 tj. 396 osób, czyli 4,4 % ogółu bezrobotnych.

Tabela 7. Struktura bezrobotnych wg wieku – stan na 31.12.2009 r. oraz 31.12.2008 r.

Wiek (w latach)	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych stan na 31.12.2009 r.	% udział bezrob. wg wieku w ogólnej l. bezrob.	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych stan na 31.12.2008 r.	% udział bezrob. wg wieku w ogólnej l. bezrob.
18 - 24	2630	29,6	1886	26,7
25 - 34	2470	27,8	1974	28,0
35 - 44	1863	20,9	1598	22,6
45 - 54	1531	17,2	1311	18,5
55 - 59	354	4,0	271	3,8
60 - 64	42	0,5	28	0,4
Razem	8890	100	7068	100

Dane z tabeli 7 zostały przedstawione na wykresie 7.

Wykres 7. Struktura bezrobotnych według wieku, stan na 31.12.2009 r.

Analizując dane zawarte w tabeli 7, a przedstawione na wykresie 7 należy stwierdzić, że struktura wiekowa osób bezrobotnych na terenie powiatu limanowskiego jest niekorzystna, ponieważ aż 57,4 % ogółu bezrobotnych stanowią osoby młode, w przedziale wiekowym 18-34 lat.

W tabeli 8 przedstawiono strukturę osób bezrobotnych w wieku do 25 roku życia w poszczególnych miastach i gminach powiatu limanowskiego.

Tabela 8. Liczba osób bezrobotnych w wieku do 25 roku życia w poszczególnych gminach i miastach powiatu limanowskiego, stan na 31.12.2009 r. oraz 31.12.2008 r.

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2009	Stan na 31.12.2008	Dynamika
	1	2	1:2
Miasto Limanowa	286	217	131,8
Miasto Mszana Dolna	126	80	157,5
Gminy:			
Dobra	191	141	135,5
Jodłownik	195	129	151,2
Kamienica	151	127	118,9
Laskowa	135	104	129,8
Limanowa	573	405	141,5
Łukowica	198	130	152,3
Mszana Dolna	336	252	133,3
Niedźwiedź	165	113	146,0
Słopnice	122	78	156,4
Tymbark	152	110	138,2
Powiat Limanowski	2630	1886	139,4

Według stanu na 31.12.2009 r., w porównaniu do 31.12.2008 r. liczba bezrobotnych w wieku do 25 roku życia wzrosła o 744 osoby, tj. o 39,4 %. Największy wzrost wśród tej grupy bezrobotnych nastąpił w mieście Mszana Dolna (o 57,5 %), Słopnicach (o 56,4 %), Jodłowniku (o 51,2 %) oraz w Niedźwiedziu (o 46,0 %).

Należy podkreślić, że młodzież w społeczeństwie zajmuje szczególne miejsce i to nie tylko ze względu na konieczność bieżącego zaspakajania jej potrzeb, ale także ze względu na ważną rolę jaką spełnia w kształtowaniu struktury kwalifikacyjno-zawodowej i prawidłowego rozwoju społeczeństwa. Jest wielką grupą, wewnątrznie zróżnicowaną, zespoloną z innymi kategoriami ludności występującymi na rynku pracy, czyli z całością społeczeństwa. Problem bezrobocia młodego pokolenia ulokowany jest więc na jednym z pierwszych miejsc pod względem złożoności jego przyczyn oraz społecznego wymiaru jego skutków, a polityka państwa nakłada na urzędy pracy konieczność podejmowania radykalnych przedsięwzięć dla skutecznego przeciwdziałania zjawisku bezrobocia wśród młodego pokolenia. Z tego też powodu działania urzędów pracy nakierowane są na wzmożoną aktywizację tej kategorii bezrobotnych.

Podstawową sprawą w procesie aktywizacji zawodowej młodzieży jest zaspokojenie potrzeby edukacji – poprzez umożliwienie kształcenia, zdobywanie zatrudnienia zgodnego z posiadanym wykształceniem i przygotowaniem zawodowym. Prawo do nauki oznacza więc szansę zdobycia wykształcenia i zawodu, a prawo do pracy oznacza pewność jutro i uwolnienie od groźby bezrobocia. Dlatego też osoby młode w wieku do 25 roku życia są określane jako znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Mogą one korzystać ze **wszystkich usług świadczonych przez PUP** oraz liczyć na aktywizację przede wszystkim w formie **staży**, które mają na celu nabycie u pracodawcy praktycznych umiejętności do wykonywania pracy, bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą. Osoby odbywające staż otrzymują **stypendium** oraz **zwrot kosztów przejazdu lub zakwaterowania**, jeżeli staż odbywa się poza miejscem zamieszkania. Osoby do 25 roku życia mogą i są również kierowane do wykonywania prac interwencyjnych, a te które nie posiadają kwalifikacji zawodowych oraz pochodzą z rodzin o niskich dochodach mogą ubiegać się również o **stypendia na kontynuowanie nauki**. Młodzi bezrobotni uczestniczą też w różnego rodzaju szkoleniach i kursach dokształcających, mogą też ubiegać się o wsparcie na uruchomienie własnej działalności gospodarczej.

Wykształcenie

Badając zjawisko bezrobocia bardzo ważna jest struktura bezrobotnych według wykształcenia, przedstawiają ją kolejne tabele oraz wykres 9.

Tabela 9. Struktura bezrobotnych według poziomu wykształcenia, stan na 31.12.2009 r.

Wyszczególnienie	Liczba bezrobot. ogółem	WYKSZTAŁCENIE				
		wyższe	poli i średnie zawodowe	średnie ogólnokształcące	zasadnicze zawodowe	gimnazjalne i poniżej
Dobra	498	27	159	69	159	84
Jodłownik	485	23	149	64	154	95
Kamienica	638	28	137	51	266	156
Laskowa	410	34	103	69	147	57
Limanowa Miasto	1133	114	265	196	349	209
Limanowa	1918	97	436	266	717	402
Łukowica	717	51	203	74	229	160
Mszana Dolna	1066	51	278	106	336	295
Mszana Dolna Miasto	544	33	173	61	173	104
Niedźwiedź	469	19	115	53	139	143
Słopnice	470	16	105	59	179	111
Tymbark	542	22	152	53	190	125
Powiat Limanowski	8890	515	2275	1121	3038	1941

W tabeli 10 przedstawiono strukturę wykształcenia bezrobotnych z uwzględnieniem kobiet.

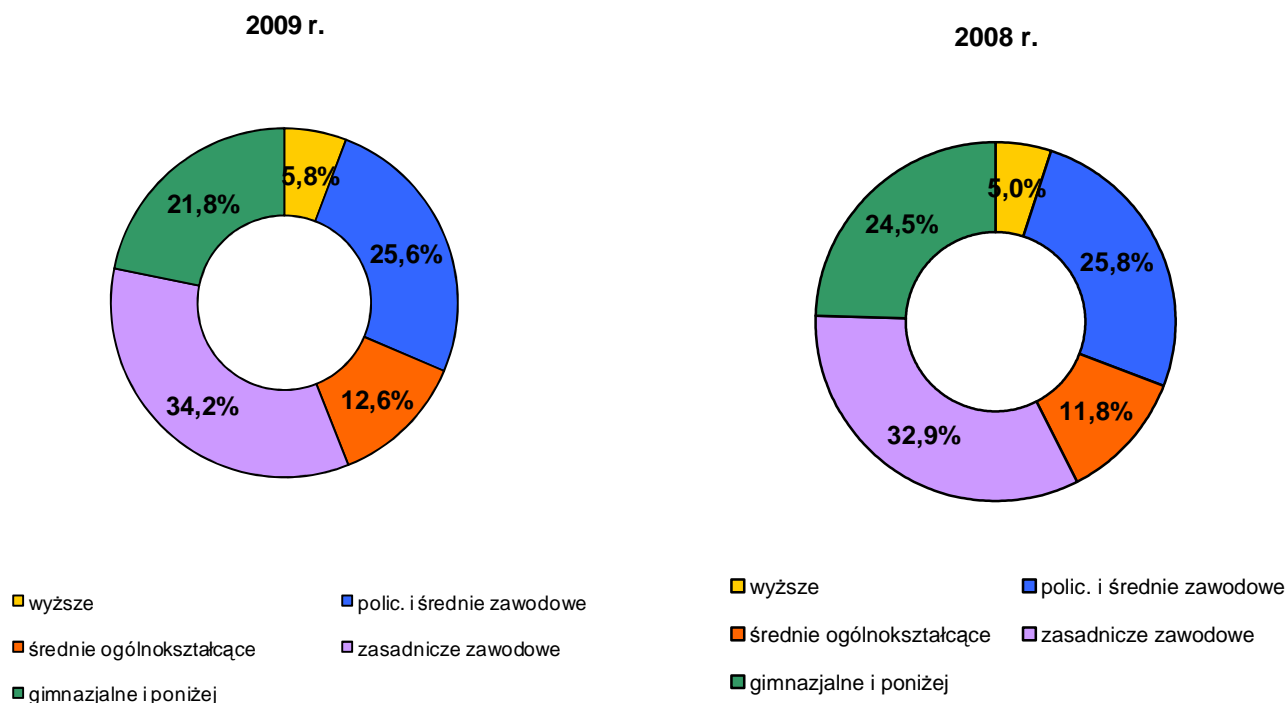
Tabela 10. Struktura wykształcenia bezrobotnych, z uwzględnieniem kobiet według stanu na 31.12.2009 r. i 31.12.2008 r.

Poziom wykształcenia	Stan na dzień 31.12.2009 r.		Stan na dzień 31.12.2008 r.		Dynamika w %	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
	1	2	3	4	1:3	2:4
wyższe	515	354	354	256	145,5	138,3
poli. i średnie zawodowe	2275	1486	1822	1325	124,9	112,2
średnie ogólnokształcące	1121	721	836	600	134,1	120,2
zasadnicze zawodowe	3038	1277	2322	1152	130,8	110,8
gimnazjalne i poniżej	1941	984	1734	999	111,9	98,5
Razem	8890	4822	7068	4332	125,8	111,3

W 2009 roku w porównaniu do 2008 roku zmieniła się struktura wykształcenia osób bezrobotnych. Wśród osób z wykształceniem wyższym nastąpił wzrost o 45,5 % (o 38,3 % wśród kobiet). Wzrost nastąpił również wśród osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym o 34,1 % (o 20,2 % wśród kobiet). Nadal jednak dominują osoby o niskich kwalifikacjach. W powiecie limanowskim najwięcej osób bezrobotnych posiada wykształcenie **zasadnicze zawodowe oraz gimnazjalne i poniżej – 4979** (56,0 % ogółu bezrobotnych). Najwięcej tych osób jest w gminie Limanowa – 1119 (12,6 % ogółu bezrobotnych).

Dane z tabeli 10 zostały przedstawione na wykresie 8, na którym dokonano porównania struktury wykształcenia bezrobotnych według stanu na 31.12.2009 r. i 31.12.2008 r.

Wykres 8. Struktura wykształcenia bezrobotnych według stanu na 31.12.2009 r. oraz na 31.12.2008r.

Niepokojącym zjawiskiem jest wzrost liczby rejestrujących się osób bezrobotnych legitymujących się wyższym wykształceniem, ponieważ oznacza to, że coraz trudniej jest znaleźć im pracę, pomimo wzrostu poziomu wykształcenia. Większość jednak z nich rejestruje się po to, żeby przed rozpoczęciem pracy móc być skierowanym przez Urząd do odbycia stażu.

Tabela 11. Struktura wykształcenia bezrobotnych, stan na 31.12.2009 r. oraz na 31.12.2008 r.

Wykształcenie	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych, stan na 31.12.2009 r.	Procentowy udział bezrob. wg wykształcenia w ogólnej liczbie zarejestr. bezrobotnych	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych, stan na 31.12.2008 r.	Procentowy udział bezrobotnych wg wykształcenia w ogólnej liczbie zarejestr. bezrobotnych
wyższe	515	5,8	354	5,0
polic. i średnie zawodowe	2275	25,6	1822	25,8
średnie ogólnokształcące	1121	12,6	836	11,8
zasadnicze zawodowe	3038	34,2	2322	32,9
gimnazjalne i poniżej	1941	21,8	1734	24,5
Razem	8890	100	7068	100

Tabela 12. Struktura bezrobotnych wg wykształcenia, stan na 31.12.2009 r.

Wykształcenie	Liczba bezrobotnych ogółem	Kobiety	Procentowy udział kobiet w ogólnej liczbie zarejestrowanych kobiet	Procentowy udział kobiet w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych
Wyższe	515	354	7,3	4,0
Policealne i średnie zawodowe	2275	1486	30,8	16,7
Średnie ogólnokształcące	1121	721	15,0	8,1
Zasadnicze zawodowe	3038	1277	26,5	14,4
Gimnazjalne i poniżej	1941	984	20,4	11,1
Razem	8890	4822	100	-

Wśród osób z wyższym wykształceniem kobiety stanowią aż 68,7 % ogółu bezrobotnych. Wśród osób z wykształceniem policealnym średnim zawodowym również odsetek kobiet jest znacznie wyższy (65,3 %) niż mężczyźn. Kobiety z większą determinacją poszukują pracy, ale mimo wyższego przeciętnie niż mężczyźni wykształcenia mają, większe problemy ze znalezieniem zatrudnienia i z reguły znacznie dłużej pozostają na bezrobociu.

Jednym z czynników mających wpływ na rozmiary bezrobocia jest niedostosowanie rozmiarów i struktury kształcenia kadr dla potrzeb gospodarki oraz brak prognoz przyszłego popytu gospodarki na różne kwalifikacje zawodowe. Aby jak najlepiej można było dostosować kierunki kształcenia do potrzeb rynku pracy, urzędy pracy opracowują rok rocznie „monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych”, z którego wynika, że zawodami **deficytowymi** w powiecie limanowskim są: kierowca kat. C + E, lektor języka angielskiego, złotnik-jubiler, asystent prawny, drukarz, programista, asystent stomatologiczny, tokarz w drewnie, konstruktor odzieży, monter- elektronik sprzętu komputerowego. Monitoring przekazywany jest m.in. do organów decyzyjnych, mających wpływ na ustalanie kierunków kształcenia zawodowego. Podstawowym bowiem celem kształcenia zawodowego powinno być ułatwienie przejścia ze szkoły do aktywności zawodowej. Kształcenie zawodowe nie powinno być w żadnym wypadku pułapką prowadzącą do bezrobocia.

Staż pracy

Kolejnym ważnym wyznacznikiem poziomu bezrobocia jest dotychczasowy staż pracy osób bezrobotnych. Strukturę osób bezrobotnych ze względu na staż pracy przedstawiają tabele 13, 14, 15 a także wykresy 9 i 10

Tabela 13. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Limanowej wg stażu pracy, stan na 31.12.2009 r.

Wyszczególnienie	Liczba bezrobotnych ogółem	STAŻ PRACY W LATACH						
		do 1 roku	1 - 5	5 - 10	10 - 20	20 - 30	30 lat i więcej	bez stażu
Dobra	498	90	127	64	60	22	6	129
Jodłownik	485	86	111	59	49	20	4	156
Kamienica	638	134	156	84	96	47	2	119
Laskowa	410	61	93	77	59	27	2	91
Limanowa Miasto	1133	190	311	131	161	100	30	210
Limanowa	1918	264	491	265	319	154	23	402

Łukowica	717	137	200	93	87	43	4	153
Mszana Dolna	1066	180	248	138	148	77	14	261
Mszana Dolna Miasto	544	101	119	79	89	42	10	104
Niedźwiedź	469	84	114	56	59	22	4	130
Słopnice	470	68	111	86	88	21	5	91
Tymbark	542	114	136	72	74	43	6	97
Powiat Limanowski	8890	1509	2217	1204	1289	618	110	1943

Wykres 9. Bezrobotni według stażu pracy w powiecie limanowskim, porównanie stanu na 31.12.2009 r. ze stanem na 31.12.2008 r.

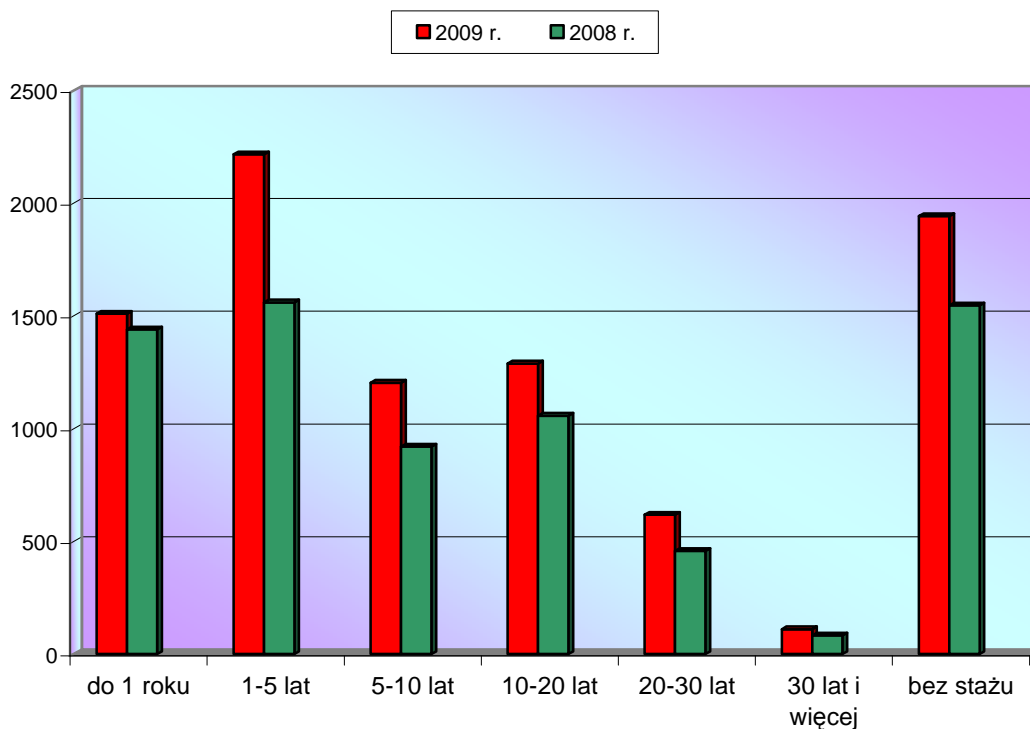

Tabela 14. Struktura bezrobotnych według stażu pracy z uwzględnieniem kobiet – stan na 31.12.2009 r. oraz 31.12.2008 r.

Staż pracy	Stan na 31.12.2009 r.		Stan na 31.12.2008 r.	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
do 1 roku	1509	957	1440	986
1-5	2217	1057	1561	824
5-10	1204	640	921	575
10-20	1289	739	1058	676
20-30	618	272	458	239
30 lat i więcej	110	29	82	27
bez stażu	1943	1128	1548	1005
Razem	8890	4822	7068	4332

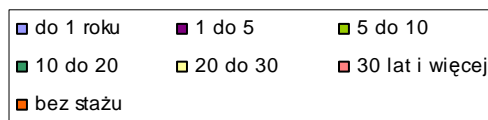
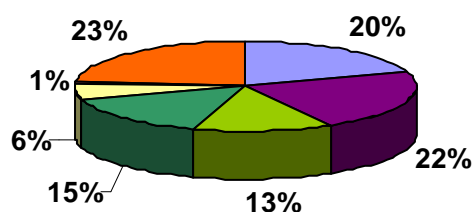
Na podstawie wykresu 9 zauważa się, że wśród wszystkich bezrobotnych w 2009r. dominowały osoby, które nie posiadają doświadczenia zawodowego, tzw. osoby **bez stażu pracy** – **1943** tj. 21,8 % . Wysoka jest również liczba osób, które posiadają staż pracy **do 1 roku** – **1509** osób tj. 17,0 % w 2009 r. Wśród tych grup bezrobotnych nastąpił w 2009 roku znaczny wzrost w stosunku do 2008 roku o 464 osoby.

Tabela 15. Struktura bezrobotnych według stażu pracy, stan na 31.12.2009 r.

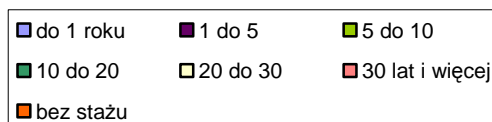
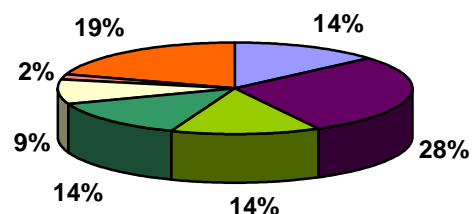
Staż pracy	Ogółem	Udział bezrobot. wg stażu pracy do ogólnej liczby bezrobot.	Kobiety	Mężczyźni	Procentowy udział kobiet wg stażu pracy do ogólnej liczby zarejestr. kobiet
do 1 roku	1509	17,0	957	552	19,8
1 do 5	2217	24,9	1057	1160	22,0
5 do 10	1204	13,5	640	564	13,3
10 do 20	1289	14,5	739	550	15,3
20 do 30	618	7,0	272	346	5,6
30 lat i więcej	110	1,2	29	81	0,6
bez stażu	1943	21,9	1128	815	23,4
Razem	8890	100	4822	4068	100

Wykres 10. Struktura bezrobotnych kobiet i mężczyzn ze względu na dotychczasowy staż prac, stan na 31.12.2009 r.

Bezrobotne kobiety

Bezrobotni mężczyźni

Niepokojącym jest również fakt, że duży odsetek wśród osób bezrobotnych bez stażu pracy oraz ze stażem do 1 roku (3452 osób) stanowią kobiety (2085 kobiet) – aż 60,4 %. Natomiast wśród mężczyzn większy niż wśród kobiet jest udział bezrobotnych z dłuższym stażem pracy.

Osoby bez stażu pracy oraz ze stażem poniżej roku mają duży problem z wejściem na rynek pracy, ponieważ pracodawcy zwykle wymagają podczas rekrutacji doświadczenia zawodowego.

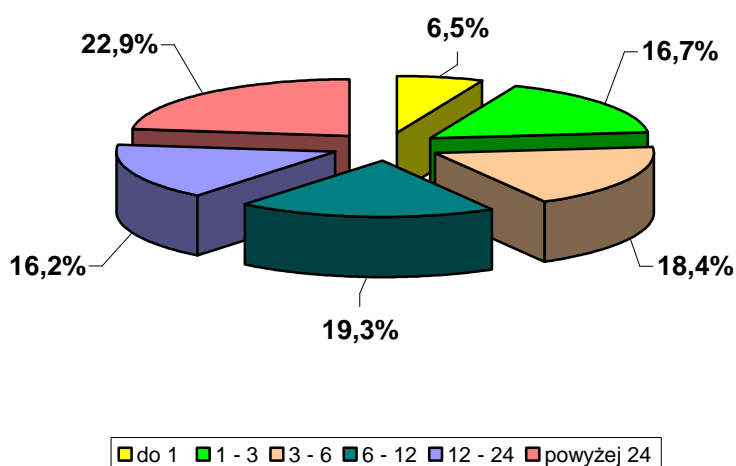
Czas pozostawania bez pracy

Kolejną ważną cechą charakteryzującą zjawisko bezrobocia jest długość okresu pozostawania bez pracy. Problematykę tę prezentują tabele 16, 17, 18, oraz wykres 11.

Tabela 16. Struktura zarejestrowanych bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy, stan na 31.12.2009 r.

Wyszczególnienie	Liczba bezrobotnych ogółem	Czas pozostawania bez pracy w miesiącach					
		do 1	1 - 3	3 - 6	6 - 12	12 - 24	powyżej 24
Dobra	498	36	105	100	94	83	80
Jodłownik	485	29	91	99	109	69	88
Kamienica	638	40	91	86	132	107	182
Laskowa	410	36	83	89	86	66	50
Limanowa Miasto	1133	85	178	220	196	210	244
Limanowa	1918	149	323	392	350	303	401
Łukowica	717	35	139	126	130	113	174
Mszana Dolna	1066	46	168	182	203	165	302
Mszana Dolna Miasto	544	33	61	83	113	91	163
Niedźwiedź	469	23	79	69	104	79	115
Słopnice	470	26	81	91	102	72	98
Tymbark	542	36	90	98	98	78	142
Powiat Limanowski	8890	574	1489	1635	1717	1436	2039

Wykres 11. Procentowy udział osób bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy w powiecie limanowskim, stan na 31.12.2009 r.

W szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy są osoby pozostające w ewidencji PUP powyżej 24 miesięcy, a tych osób jest najwięcej na terenie powiatu limanowskiego; stanowią aż 22,9 % ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych.

Na podstawie powyższej tabeli oraz wykresu można zauważyć, że na terenie powiatu limanowskiego dominuje bezrobocie długookresowe. Osoby długotrwale bezrobotne tj.

pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego, są uznawane za jedną z grup w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Według stanu na 31.12.2009r. w PUP zarejestrowanych było 3475 osób długotrwale bezrobotnych, co stanowi 39,1 % ogółu bezrobotnych. Długotrwale bezrobotnych kobiet było 2339, tj. 67,3 % osób długotrwale bezrobotnych.

Tabela 17. Porównanie struktury bezrobocia według czasu pozostawania bez pracy z uwzględnieniem kobiet, według stanu na 31.12.2008 r. oraz 31.12.2009 r.

Czas pozostawania bez pracy	Stan na 31.12.2008 r.			Stan 31.12.2009 r.		
	Ogółem	Kobiety	% Udział kobiet	Ogółem	Kobiety	% Udział kobiet
	1	2	2:1	3	4	4:3
do 1miesiąca	557	226	40,6	574	182	31,7
1-3	1247	634	50,8	1489	676	45,4
3-6	1115	644	57,7	1635	803	49,1
6-12	997	565	56,7	1717	822	47,9
12-24	817	536	65,6	1436	845	59,5
pow. 24	2335	1727	74,0	2039	1494	73,3
Razem	7068	4332	61,3	8890	4822	54,2

Na podstawie powyższej tabeli można zauważyć, że udział kobiet rośnie wraz z czasem pozostawania bez pracy. Kobiety znacznie dłużej niż mężczyźni pozostają bez pracy. Wśród osób pozostających w ewidencji powyżej 24 miesięcy kobiety stanowiły w 2008 roku 74,0 % ogółu, natomiast w 2009 roku udział ten spadł do 73,3 %. Biorąc pod uwagę najkrótszy czas pozostawania bez pracy do 1 miesiąca udział kobiet był znacznie niższy – w 2009 roku stanowił 31,7 %, a w 2008 roku 40,6 %.

Tabela 18. Struktura bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy, stan na 31.12.2009r.

Czas pozostawania bez pracy	Ogółem	Udział bezrob. wg czasu pozost. bez pracy w ogólnej liczbie zarejstr. bezrob. w %	Kobiety	Udział kobiet wg czasu pozost. bez pracy w ogólnej liczbie zarejstr. kobiet w %
do 1 miesiąca	574	6,5	182	3,8
1 do 3	1489	16,7	676	14,0
3 do 6	1635	18,4	803	16,7
6 do 12	1717	19,3	822	17,0
12 do 24	1436	16,2	845	17,5
powyżej 24	2039	22,9	1494	31,0
Razem	8890	100	4822	100

W 2009 roku w stosunku do 2008 r. o 3,1 % wzrosła liczba bezrobotnych pozostających w ewidencji bezrobotnych do 1 miesiąca. Liczba bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy spadła o 13,0 % (tabela 23).

Napływ i odpływ bezrobotnych

Tabela 19. Napływ i odpływ bezrobotnych z terenu powiatu limanowskiego w 2009 r. i w 2008 r.

Wyszczególnienie	w 2009 r.		w 2008 r.	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
Napływ bezrobotnych	9734	7307	7863	3933
Odptyw bezrobotnych	7912	3817	8198	4120
- podjęcie pracy ogółem, w tym:	3989	1779	4077	1917
• podjęcie pracy subsydiowanej	1143	387	1046	383
• podjęcie pracy niesubsydiowanej	2846	1392	3031	1534
- niepotwierdzenie gotowości do pracy	1635	655	2170	937
- dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego	383	253	497	296

Analizując poprzednie lata należy stwierdzić, że napływ bezrobotnych wzrósł w 2009 roku o ponad 2000 osób. Odptyw bezrobotnych (wyłączenia z powodu podjęcia pracy lub rozpoczęcia własnej działalności gospodarczej, nie zgłoszenia się do Urzędu w określonym terminie lub dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego i innych) zmienił się zaś odwrotnie. W 2007 roku wynosił 8937, w 2008 roku 8198, a w 2009 roku 7912 osób zostało wyrejestrowanych z ewidencji osób bezrobotnych.

Najwięcej osób wyłączono z powodu:

- podjęcia pracy – 3989 osób, w tym:
 - pracy niesubsydiowanej – 2846 osób,
 - pracy subsydiowanej – 1143 osób,
- niepotwierdzenia gotowości do pracy – 1632 osób,
- dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego – 383 osób.

Tabela 20. Napływ oraz odptyw bezrobotnych z terenu powiatu limanowskiego według poszczególnych gmin i miast, stan na 31.12.2009 r. i 31.12.2008 r.

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2009 r.			Stan na 31.12.2008 r.		
	Napływ bezrobotnych	Odptyw bezrobotnych	Podjęcie pracy	Napływ bezrobotnych	Odptyw bezrobotnych	Podjęcie pracy
Dobra	632	535	273	503	562	248
Jodłownik	554	427	182	466	507	230
Kamienica	657	590	297	558	525	284
Laskowa	574	494	242	452	483	215
Limanowa Miasto	1272	1019	538	1124	1095	593
Limanowa	2199	1813	895	1866	2005	1028
Łukowica	796	670	343	650	716	344
Mszana Dolna	996	796	412	720	718	366
Mszana Dolna Miasto	467	328	177	358	344	177
Niedźwiedz	452	366	180	349	358	153
Słupnice	533	397	205	389	453	221
Tymbark	602	477	245	428	432	218
Powiat Limanowski	9734	7912	3989	7863	8198	4077

Tabela 20 przedstawia napływ i odpływ wybranych kategorii bezrobotnych w 2009 roku.

Tabela 21. Napływ i odpływ wybranych kategorii bezrobotnych, będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w 2009 r.

Wyszczególnienie	Do 25 roku życia		Powyżej 50 roku życia		Długotrwale bezrobotni	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
zarejestrowani	4366	2066	869	316	3255	1776
wyrejestrowani, w tym z powodu:	3287	1683	677	266	2762	1643
podjęcia pracy	1459	711	267	74	1118	620
niesubsydiowanej	1060	544	176	51	743	453
subsydiowanej	399	167	91	23	375	167
rozpoczęcia szkolenia	250	42	91	55	227	130
stażu	624	517	11	8	220	197
przygotowania zawodowego	11	11	0	0	13	11
stan na końcu roku 2009	2630	1246	1076	455	4411	2870

W 2009 roku zarejestrowało się 4366 osób bezrobotne w wieku do 25 roku życia. Spośród tych osób zostało wyrejestrowanych:

- 1459 osób podjęło pracę,
- 250 osób rozpoczęło szkolenia,
- 624 osoby rozpoczęły staż,
- 11 osób rozpoczęło przygotowanie zawodowe w miejscu pracy.

W 2009 roku zarejestrowało się 869 osób powyżej 50 roku życia. Spośród tych osób zostało wyrejestrowanych:

- 267osób podjęło pracę,
- 91 osób rozpoczęło szkolenia,
- 11 osób rozpoczęło staż

W 2009 roku długotrwale bezrobotnych zarejestrowało się ogółem 3255. Spośród tych osób zostało wyrejestrowanych:

- 1118 osób podjęło pracę,
- 227 osób rozpoczęło szkolenia,
- 220 osób rozpoczęło staż,
- 113 osób rozpoczęło przygotowanie zawodowe w miejscu pracy.

Bezrobotni niepełnosprawni

W ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy według stanu na 31.12.2009 r. zarejestrowanych było **253 osoby bezrobotne niepełnosprawne**. Urząd Pracy oferuje dla tej grupy osób korzystne formy wsparcia. Są nimi środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej,

o które mogą się ubiegać osoby niepełnosprawne oraz środki dla pracodawców, którzy chcą utworzyć lub doposażyć stanowisko pracy dla osoby niepełnosprawnej. Poniższa tabela przedstawia strukturę bezrobocia wśród osób bezrobotnych niepełnosprawnych.

Tabela 22. Struktura bezrobocia wśród osób bezrobotnych niepełnosprawnych, stan na 31.12.2008 r. oraz 31.12.2009 r.

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2008 r.		Stan na 31.12.2009 r.	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
Ogółem	228	135	253	130
Zamieszkali na wsi	193	116	204	130
Bez kwalifikacji	65	43	63	35
Według wieku				
18 – 24 lat	27	15	34	15
25 – 34 lat	27	13	28	13
35 – 44 lat	53	36	58	30
45 – 54 lat	94	61	96	59
55 – 59 lat	25	10	34	13
60 lat i więcej	2	0	3	0

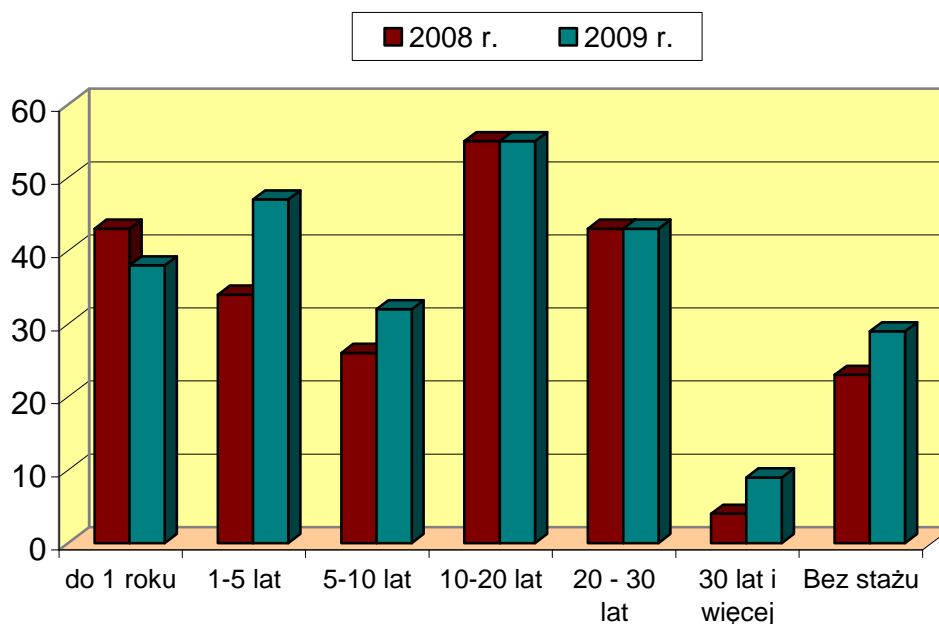
Tabela 23. Bezrobotni niepełnosprawni według stopnia niepełnosprawności, stan na 31.12.2008 r. oraz 31.12.2009 r.

Stopień niepełnosprawności	Stan na 31.12.2008 r.	Stan na 31.12.2009
Znaczny	1	3
Umiarkowany	62	73
Lekki	165	177

Tabela 24. Bezrobotni niepełnosprawni według stażu pracy w 2008 r. i 2009 r.

Staż pracy w latach	Stan na 31.12.2008 r.	Stan na 31.12.2009 r.
do 1 roku	43	38
1 – 5	34	47
5 - 10	26	32
10 - 20	55	55
20 - 30	43	43
30 lat i więcej	4	9
Bez stażu	23	29
Ogółem	228	253

Wykres 12. Bezrobotni niepełnosprawni według stażu pracy w 2008 r. i 2009 r.

Informacja o realizacji zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych przez Powiatowy Urząd Pracy w Limanowej w 2009r.

Powiatowy Urząd Pracy w Limanowej realizuje zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych /Dz. U. Nr 123, poz. 776 z późn. zm./.

PUP zrealizował w 2009r. następujące zadania dofinansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych:

- 1) Na staż skierowano 2 osoby, tym 1 osobę z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności i 1 osobę z lekkim stopniem niepełnosprawności;
- 2) na badania lekarskie zostały skierowane 3 osoby niepełnosprawne,
- 3) zwrot kosztów przejazdu na staż otrzymała 1 osoba
- 4) 7 osób niepełnosprawnych otrzymało jednorazowo środki na podjęcie działalności gospodarczej,
- 5) w ramach wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej Dyrektor PUP podpisał umowy z 3 Pracodawcami, którzy zatrudnili 4 osoby niepełnosprawne,
- 6) w ramach zwrotu 60% kosztów wynagrodzenia oraz 60% składek na ubezpieczenie społeczne pracodawcy zatrudniającemu osoby niepełnosprawne wypłacono refundację 1 Pracodawcy w ramach umowy zawartej w 2008r.
- 7) 1 osoba została skierowana na szkolenie w ramach finansowania kosztów szkolenia i przekwalifikowania zawodowego osób niepełnosprawnych.

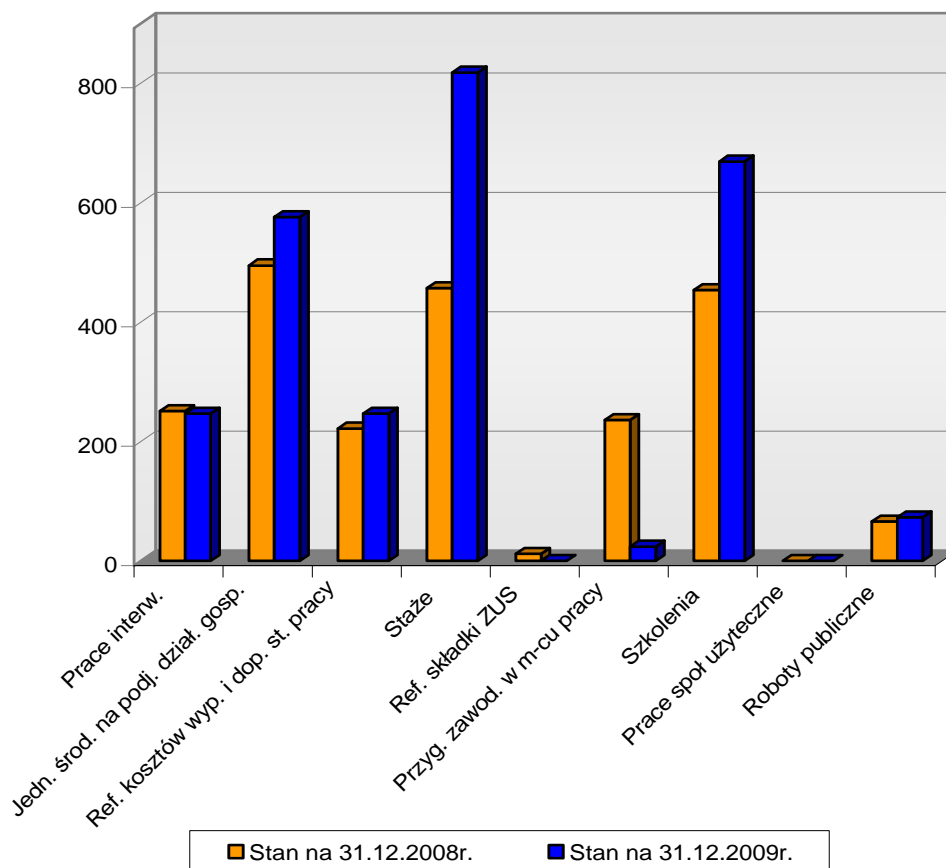
W 2009 r. na rehabilitację zawodową osób niepełnosprawnych wydano 300.162,70 zł.

Aktywne programy i instrumenty

Tabela 25. Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu – porównanie stanu na 31.12.2008r. ze stanem na 31.12.2009 r.

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2008r.		Stan na 31.12.2009r.		Dynamika	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
	1	2	3	4	3:1	4:2
Prace interwencyjne	251	169	247	165	98,4	97,6
Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	495	93	576	106	116,4	114,0
Refundacja kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy	222	83	247	92	111,3	110,8
Staże	457	389	818	678	179,0	174,3
Refundacja składki ZUS	12	9	0	0	-	-
Przygotowanie zawodowe w miejscu pracy	236	197	24	22	10,2	11,2
Szkolenia	454	214	669	205	147,4	95,8
Prace społecznie użyteczne	0	0	0	0	-	-
Roboty publiczne	66	29	73	24	110,6	82,8

Wykres 13. Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu za 2009 r.

W 2009 roku ogółem z różnych form wsparcia oferowanych przez Urząd, skorzystało prawie 3500 osób zarejestrowanych w PUP Limanowa, w tym 576 osób otrzymało środki na podjęcie działalności gospodarczej tj. o 16,4 % (o 81osób) więcej niż w 2008 roku, 320 osób

skierowanych zostało do wykonywania prac interwencyjnych i robót, przy wsparciu PUP przedsiębiorcy utworzyli lub wyposażyli miejsca pracy dla 247 bezrobotnych, 818 osób, prawie 80 % więcej niż w poprzednim roku zostało skierowanych do odbycia stażu. Szkolenia o różnej tematyce, zarówno w formie grupowej, jak i indywidualnej, łącznie ze szkoleniami w zakresie Klubu Pracy odbyło 750 bezrobotnych tj. o 50 % więcej bezrobotnych niż w roku 2008.

Tabela 26. Wydatki z Funduszu Pracy poniesione na realizację programów rynku pracy w roku 2009 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie za rok 2009
1.	Prace interwencyjne	901 300,0
2.	Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	9 637 600,0
3.	Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy	4 101 400,0
4.	Stáže	3 415 300,0
5.	Refundacja składki ZUS	31 300,0
6.	Przygotowania zawodowe w miejscu pracy	348 100,0
7.	Szkolenia	1 190 500,0
8.	Prace Społecznie użyteczne	0,0
9.	Roboty publiczne	543 200,0
10.	Pozostałe wydatki : refundacja kosztów przejazdu i zakwaterowania	112 600,0
Ogółem		20 281 300,0
W tym:		
1. Środki przeznaczone na realizację projektów w ramach Poddziałania 6.1.3 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki		4 996 500,0

Środki przeznaczone na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w 2008 roku wynosiły 15 mln zł., a w **2009 ponad 20 mln zł.** Ubiegły rok był także rekordowy pod względem udzielania jednorazowych środków na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej. Z tej formy skorzystało 576 osób- dostali średnio po 17 tys. zł.

Szkolenia

Zmiany zachodzące na rynku pracy wymagają stałego doskonalenia i dostosowywania kwalifikacji do potrzeb rynku pracy, a tym samym zaspakajania potrzeb i oczekiwań pracodawców. Szczególne znaczenie mają szkolenia w odniesieniu do osób bezrobotnych, gdyż nie tylko wpływają na poprawę jakości tej grupy zasobów ludzkich, ale także realnie zwiększają szanse na aktywne włączenie się do życia społecznego poprzez zatrudnienie.

Dlatego też Urząd Pracy kładzie duży nacisk na tę formę aktywizacji osób bezrobotnych i organizuje coraz więcej szkoleń, zarówno w formie indywidualnej, jak i grupowej. Plan szkoleń oraz ich tematyka jest szeroko rozpowszechniana wśród wszystkich klientów Urzędu oraz za pomocą strony internetowej www.pup.limanowa.pl.

Tabela 27. Wybrane kategorie osób bezrobotnych, które wzięły udział w szkoleniach w 2009 r.

Wyszczególnienie	Liczba bezrobotnych	Udział bezrobotnych z poszczególnych kategorii do ogólnej liczby biorących udział w szkoleniach w %
Ogółem (bez szkolenia Klub Pracy)	669	-
Zamieszkali na wsi	557	83,3
Kobiety	205	30,6
Do 25 roku życia	250	37,4
Długotrwale bezrobotni	227	33,9
Powyżej 50 roku życia	91	13,6
Bez kwalifikacji	13	1,9
Bez doświadczenia zawodowego	195	29,1
Bez wykształcenia średniego	310	46,3

Wśród osób bezrobotnych, które wzięły udział w szkoleniach aż 83,3 % posiadało miejsce zamieszkania na wsi. Duży był również udział osób w wieku do 25 roku życia – 37,4 % oraz osób długotrwale bezrobotnych – 33,9 %, a także osób bez wykształcenia średniego – 46,3 %.

Kierunki szkoleń zrealizowanych w 2009 r.

W okresie od 01.01.2009 r. do 31.12.2009r. PUP w Limanowej, skierował na szkolenia **668 osób**, w tym:

- ⇒ **6751** to osoby bezrobotne,
- ⇒ 2 osoby to osoby poszukujące pracy, które pobierały rentę szkoleniową,
- ⇒ 1 osoba poszukująca pracy powyżej 45 roku życia,
- ⇒ 1 osoba poszukująca pracy niepełnosprawna nie pozostająca w zatrudnieniu (szkolenie finansowane ze środków PFRON).

W ramach szkoleń **grupowych** skierowano **477 osób**, natomiast w ramach szkoleń w toku **indywidualnym** skierowano **198** osób.

Tabela 28. Wybrane kierunki szkoleń indywidualnych i grupowych oraz liczba osób bezrobotnych skierowanych na szkolenie w 2009 r.

Lp.	Nazwa szkolenia	Liczba skierowanych osób bezrobotnych
1	<i>Wybrane kierunki szkoleń indywidualnych cieszących się największym zainteresowaniem w śród osób bezrobotnych,</i>	193
•	Przygotowujące do egzaminu na prawo jazdy kat. C	79
•	Operator sprzętu ciężkiego, w tym: operator koparki jednoznaczyniowej kl. III, operator koparko-ładowarki wszystkie typy kl. III, operator ładowarki jednoznaczyniowej kl. III, operator walca drogowego d.18 ton kl. III, operator koparki jednoznaczyniowej kl. II, operator zagęszczarek i ubijaków wibracyjnych kl. III.	53
•	Przygotowujące do egzaminu na prawo jazdy kat. E do kat. C	18
2	<i>Wybrane kierunki szkoleń grupowych cieszących się największym zainteresowaniem wśród osób bezrobotnych,</i>	476
•	ABC przedsiębiorczości	200
•	Nowoczesny sprzedawca z obsługą komputera i kasy fiskalnej oraz z umiejętnością fakturowania	40
•	Księgowość komputerowa	40
•	Kierowca wózków jezdniowych podnośnikowych	30

Wybór kierunków szkoleń grupowych został dokonany na podstawie diagnozy potrzeb szkoleniowych osób uprawnionych do szkolenia oraz diagnozy zapotrzebowania na zawody, specjalności i kwalifikacje na lokalnym rynku pracy.

Informacja o stanie realizacji projektów w ramach POKL współfinansowanych ze środków EFS w 2009 r.

Projekt „Dobra rada” (Poddziałanie 6.1.2 PO Kapitał Ludzki)

Projekt „Dobra rada” był realizowany od 08.04.2008r do 31.12.2009r. Beneficjentami Ostatecznymi projektu było 2 doradców zawodowych i 1 pośrednik pracy, zatrudnieni w ramach projektu na umowę o pracę w PUP.

Celem projektu było dostosowanie kadry urzędu do standardów usług rynku pracy tj. odpowiedni poziom zatrudnienia doradców zawodowych i pośredników pracy do liczby zarejestrowanych w tut. urzędzie osób bezrobotnych. W ramach projektu finansowane były wynagrodzenia beneficjentek wraz z przysługującymi dodatkami.

W celu podniesienia uzyskania licencji zawodowych i kwalifikacji zawodowych, doradcy zawodowi i pośrednik pracy wzięli udział w cyklu szkoleń z zakresu pośrednictwa pracy i doradztwa zawodowego. **Całkowita wartość projektu wyniosła 193 106,96 PLN.**

W listopadzie 2009 roku Powiatowy Urząd Pracy w Limanowej podpisał umowę o dofinansowanie projektu „Dobra rada” w latach 2010-2012. Celem projektu jest utrzymanie standardów usług rynku pracy oraz doskonalenie kwalifikacji zawodowych pracowników realizujących usługi rynku pracy. Beneficjentami projektu będą wszyscy kluczowi pracownicy urzędu, t.j. pośrednicy pracy, doradcy zawodowi, Lider Klubu Pracy oraz specjaliści ds. rozwoju zawodowego, ogółem – 19 osób.

Projekt będzie realizowany od 1 stycznia 2010 roku do 31 grudnia 2012 roku.

Całkowita wartość projektu to 380.556,21 zł.

Informacja o realizacji przez Powiatowy Urząd Pracy w Limanowej projektu systemowego „Droga do sukcesu” w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w 2009 r.

Powiatowy Urząd Pracy w Limanowej z początkiem marca 2009 r. wznowił realizację projektu „Droga do sukcesu” w ramach Poddziałania 6.1.3 Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych. Za główny cel projektu przyjęto aktywizację zawodową **881** osób bezrobotnych z powiatu limanowskiego, ze szczególnym uwzględnieniem osób, które znajdują się w trudnej sytuacji na rynku pracy. Do tej grupy społeczności lokalnej kwalifikują się min. **osoby młode poniżej 24 roku życia, osoby długotrwale bezrobotne, osoby niepełnosprawne, osoby z terenów wiejskich i osoby po 50 roku życia.** Cele szczegółowe projektu zmierzają do poprawy zdolności adaptacyjnych BO projektu, wypracowania postaw nakierowanych na rozwój osobisty, samorealizację, samokształcenie oraz wyrównania ich szans na rynku pracy poprzez udzielenie im i utrzymania zatrudnienia.

W okresie od 01 stycznia do 31 grudnia 2009 r. w ramach tego projektu, na aktywne formy wsparcia zrekrutowano **934** osoby, (w tym: 461 kobiety i 473 mężczyzn). W ujęciu narastającym do projektu przystąpiło **1617** osób, (w tym: 763 kobiet i 854 mężczyzn) z tego **378** osób bezrobotnych otrzymało wsparcie w formie porady grupowej w okresie pierwszych 100 dni od dnia ostatniej rejestracji w PUP w Limanowej.

Tabela 29. Poziom wykonania wskaźników produktu w poszczególnych grupach osób bezrobotnych, zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie realizacji projektu w 2009r.

Wyszczególnienie	Plan z wniosku zgodny z wytycznymi WUP Kraków	Realizacja na etapie rekrutacji		Realizacja zgodnie z zaplanowaną ścieżką wsparcia	
		Liczba uczestników Projektu	Udział Procentowy	Liczba uczestników Projektu	Poziom wykonania
Osoby w wieku 15-24	241	373	154,77%	345	143,15%
Osoby w wieku 15-24 z terenów wiejskich	115	308	267,83%	287	249,57%
Osoby długotrwale bezrobotne	114	316	277,19%	297	260,53%
Osoby niepełnosprawne	22	29	131,82%	25	113,64%
Osoby z terenów wiejskich	273	774	283,52%	730	267,40%
Osoby w wieku 50-64	97	102	105,15%	95	97,94%
Ogólna liczba osób bezrobotnych	881	934	106,02%	880	99,89%

REALIZACJA POSZCEGÓLNYCH FORM WSPARCIA

Wszystkie działania realizowane w ramach projektu uwzględniały specyficzne problemy grupy docelowej, każdemu uczestnikowi projektu zaproponowano kompleksową pomoc i indywidualny tok postępowania, co pozwoliło na optymalne dostosowanie zakresu działań i czasu trwania formy wsparcia do konkretnych potrzeb osób bezrobotnych.

W projekcie osoby bezrobotne miały zagwarantowaną pomoc doradcy zawodowego ukierunkowaną na rozwój osobisty beneficjentów ostatecznych projektu, poprzez ich zmotywowanie, dowartościowanie, uświadomienie przysługujących im praw i obowiązków i wypracowanie umiejętności przydatnych w poszukiwaniu pracy i pogłębienie wiedzy o lokalnym rynku pracy. **Poradnictwem zawodowym objęto 934 osoby** (w tym: 461 kobiet i 473 mężczyzn). **Indywidualny Plan Działań sporządzono dla 209 osób** (w tym: 140 kobiet i 69 mężczyzn). Projekt umożliwił osobom bezrobotnym zdobycie doświadczenia zawodowego i nabycie umiejętności praktycznych w trakcie stażu, niezbędnych do zaadoptowania się do nowych technologicznych i organizacyjnych zmian dokonujących się na rynku pracy. **Na staż skierowano 300 osób** (w tym: 244 kobiety i 56 mężczyzn). Uczestnicy projektu mogli liczyć na wsparcie pośrednika pracy w znalezieniu odpowiedniego miejsca zatrudnienia i przełamaniu barier w celu swobodnego i pewnego poruszania się po rynku pracy. **Z usługi pośrednictwa pracy skorzystało 749 osób** (w tym: 431 kobiet i 318 mężczyzn). Ponadto projekt służył zaktualizowaniu, podniesieniu, bądź nabyciu nowych kwalifikacji zawodowych w drodze szkoleń indywidualnych i grupowych, odpowiadających potrzebom modernizującej się gospodarki i oczekiwaniom pracodawców. **Szkoleniami objęto 452 osoby** (w tym: 187 kobiet i 265 mężczyzn). Projekt przyczynił się także do powstania nowych podmiotów gospodarczych, gdyż uczestnicy projektu uzyskali bezzwrotną pomoc finansową w rozpoczęciu samodzielnej działalności gospodarczej. **Jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej otrzymało 165 osób** (w tym: 28 kobiet i 137 mężczyzn).

Tabela 30. Poziom realizacji poszczególnych form wsparcia w ramach projektu za 2009 r.

Wyszczególnienie	Plan z wniosku o dofinansowanie realizacji projektu	Liczba skierowanych uczestników projektu	Zakończenie udziału zgodnie z zaplanowaną ścieżką wsparcia	Poziom wykonania
Poradnictwo zawodowe	881	934	880	99,89%
Pośrednictwo pracy	722	749	713	98,75%
Indywidualny Plan Działań	195	209	197	101,03%
Szkolenie	430	452	447	103,95%
Staż	292	300	271	92,81%
Jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej	159	165	165	103,77%

POSTĘP FINANSOWY REALIZACJI PROJEKTU „DROGA DO SUKCESU”

Budżet projektu „Droga do sukcesu” na 2009 r. zaplanowano na poziomie 5 000 000,00 zł. W 2009 r. wypłacono stypendia stażowe 300 osobom odbywającym staż i stypendia szkoleniowe 452 uczestnikom kursów. Zrefundowano koszty przejazdu na miejsce szkolenia 324 osobom, zwrócono koszty badań lekarskich 160 osobom. Udzielono 165 jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej dla beneficjentów ostatecznych projektu.

Projekt „Generacja 45+ atutem firmy” (Poddziałanie 6.1.1 PO Kapitał Ludzki) – realizowany w partnerstwie z powiatem nowosądeckim i gorlickim

Od 1 listopada 2009 roku Powiatowy Urząd Pracy w Limanowej w partnerstwie ze Starostwem Powiatowym w Nowym Sączu oraz Powiatowym Urzędem Pracy w Gorlicach realizuje projekt „Generacja 45+ atutem firmy” (Poddziałanie 6.1.1 PO KL). Celem projektu jest mobilizacja osób powyżej 45 roku życia pozostających bez zatrudnienia do wyższej aktywności zawodowej, zwiększenia wiary we własne możliwości oraz wyposażenie tych osób w nowe narzędzia pracy za pomocą kompleksowych programów szkoleniowych i programów aktywizacji zawodowej. Przewidywalny okres realizacji projektu: listopad 2009 – październik 2012, całkowita wartość projektu: 5,3 mln zł, planowana liczba beneficjentów ostatecznych: 250 osób. Liderem projektu jest Starostwo Powiatowe w Nowym Sączu. PUP w Limanowej jako Partner uczestniczy w realizacji projektu na terenie powiatu limanowskiego.

Pośrednictwo pracy

Pośrednictwo pracy należy do podstawowych usług oferowanych przez Urząd Pracy, a jego zadaniem jest z jednej strony pomoc bezrobotnym w znalezieniu odpowiedniej pracy a z drugiej strony pozyskiwanie ofert pracy i kierowanie bezrobotnych na wolne miejsca pracy, zgodnie z ich kwalifikacjami i oczekiwaniami pracodawców.

Oferty pracy pozyskiwane są w wyniku:

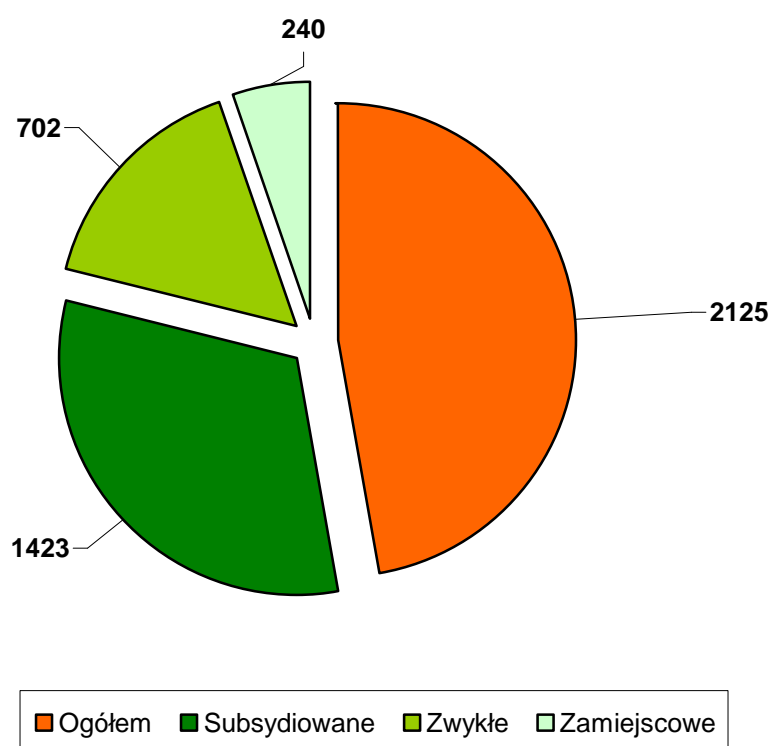
- osobistych wizyt pracodawcy w Urzędzie Pracy,
- wizyt pośrednika pracy w zakładzie pracy,
- rozmów telefonicznych,
- zgłoszeń za pośrednictwem poczty lub poczty elektronicznej,
- przeglądania dostępnych portali internetowych z ofertami pracy.

Tabela 31. Liczba pozyskanych ofert pracy z terenu powiatu limanowskiego w 2008 r. i 2009r.

Zgłoszone oferty pracy	2008 rok	2009 rok	Dynamika w %
	1	2	2:1
Ogółem	2129	2125	99,8
Subsydiowane	1291	1423	110,2
Zwykłe	838	702	84,0
Zamiejscowe	172	240	139,5

W 2009 roku do Urzędu Pracy wpłynęło 2125 ofert pracy. Wśród zgłoszonych wolnych miejsc pracy 67,0 % to oferty subsydiowane (tj. 1423 ofert). W analogicznym okresie roku ubiegłego oferty subsydiowane stanowiły 60,6 % ogółu ofert. (tj. 1291 ofert). Liczby te świadczą o tym, że pracodawcy często korzystają z usług pośrednictwa pracy i zatrudniają osoby bezrobotne bez dofinansowywania ich miejsc pracy przez Urząd Pracy.

Wykres 14. Liczba pozyskanych ofert pracy 2009 r.

Oferty pracy spoza terenu powiatu stanowiły 11,3 % wszystkich ofert w 2009 roku. Największy udział wśród ofert z terenu powiatu limanowskiego stanowiły oferty pracy z Miasta Limanowa – 41,3 %.

Zmieniająca się w ostatnim okresie sytuacja na rynku pracy sprawia, że pośrednictwo pracy, zaczyna nabierać innego niż w latach wcześniejszych charakteru. Coraz częściej aktywnym klientem urzędu pracy staje się pracodawca, który poszukuje w urzędzie kandydatów do pracy, gdy do niedawna dominującą pozycję zajmowali bezrobotni i poszukujący pracy. Ta nowa sytuacja skutkuje koniecznością intensyfikacji działań ukierunkowanych na aktywizację tych grup bezrobotnych, które od lat faktycznie pozostają poza rynkiem, choć figurują w rejestrach urzędów (długotrwale bezrobotni, osoby w wieku powyżej 50 roku życia, osoby z ograniczeniami co do możliwości świadczenia pracy, etc.) Coraz bardziej istotne staje się zwiększenie dostępności do takich usług jak poradnictwo zawodowe i wszelkie inne formy aktywizacji bezrobotnych.

Oferty EURES

EURES jest siecią współpracy publicznych służb zatrudnienia i ich partnerów na rynku pracy, wspierającą mobilność w dziedzinie zatrudnienia na poziomie międzynarodowym i transgranicznym, w krajach Unii Europejskiej oraz w Norwegii, Islandii i Szwajcarii. Eureka umożliwia osobom poszukującym pracy i pracodawcom dostęp do informacji oraz doradztwa ułatwiającego przepływ siły roboczej, a także zapewnia przejrzystość rynku pracy na terenie EOG.

W 2009 roku wpłynęły **114** oferty pracy z **1642** miejscami pracy za granicą tj. o 169 ofert mniej niż w analogicznym okresie roku ubiegłego. Oferty były dostępne dla osób bezrobotnych na stronie internetowej Powiatowego Urzędu Pracy w Limanowej oraz na tablicy ogłoszeń, a także u pośrednika pracy EURES.

Oferty te napłynęły z następujących krajów: Wielka Brytania, Irlandia, Norwegia, Finlandia, Francja, Republika Czeska, Słowacja, Słowenia, Holandia, Włochy, Malta, Hiszpania, Cypr, Niemcy, Szwecja, Belgia, Dania, Austria, Islandia, Portugalia.

Zawodami, na które zgłaszano zapotrzebowanie za granicą w 2009 r. były: rzeźnik, analityk finansowy/kontroler finansowy, tapicer samochodowy, blacharz samochodowy, programista systemów informatycznych, programista baz danych, informatyk, ratownik, kucharz, pomoc kuchenna, pokojówka, barman, personel hotelowy, animator kultury, konserwator, elektryk, mechanik budowy maszyn, mechanik samochodowy, opiekun osób starszych i niepełnosprawnych, pracownik sezonowy, ogrodnik, pracownik pielęgnacji roślin, księgowy, kamieniarz, pielęgniarz, lekarz, farmaceuta, biolog-parazytolog, spawacz, monter instalacji, sprzedawca, kierowca, pracownik ferm drobiu.

Analizując strukturę bezrobotnych wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy tradycyjnie w naszym rejonie działania najwięcej osób (wg stanu na dzień 31.12.2009 roku) pracowało w sektorach:

- przetwórstwa przemysłowego (1743 osoby),
- handel (1462 osoby),
- budownictwo (1453 osoby),
- administracja publiczna (314 osób),
- usługi gastronomiczne (314 osób)
- pozostałe osoby reprezentują sektory: opieka zdrowotna, pomoc, społeczna, transport, edukacja i inne)

Niepokojącym jest fakt, że duża grupa osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Limanowej nie posiada żadnego zawodu., że liczba osób bez zawodu wzrosła w 2009 roku, w porównaniu do 2008 r o 20 osób, tj o 1,8 %.

Najwięcej osób bezrobotnych w 2009 r. posiadało wykształcenie w zawodzie sprzedawca – 717 osób, w tym 655 kobiet. Kolejnymi zawodami o najliczniejszych napływach do bezrobocia są: murarz (347 osób), ślusarz (313 osób), kucharz (232 osoby), krawiec (224 osoby).

Tabela 32. Bezrobotni według najczęściej reprezentowanych grup zawodowych w 2008 i 2009 roku

Wyszczególnienie	Liczba osób bezrobotnych na dzień 31.12.2008		Liczba ofert pracy zgłoszona w ciągu 2008 r.	Liczba osób bezrobotnych na dzień 31.12.2009		Liczba ofert Pracy zgłoszona w ciągu 2009 r.
	ogółem	kobiety		ogółem	kobiety	
Bez zawodu	1090	628	0	1110	580	0
Sprzedawca	587	538	344	717	655	358
Kucharz	245	227	152	232	216	20
krawiec	213	211	16	224	221	1
Murarz	210	1	4	347	1	2
Ślusarz	184	8	17	313	10	16
Robotnik gospodarczy	155	60	116	170	58	91
Szwaczka	141	139	8	147	146	6
Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	135	108	213	148	102	133
Kelner	132	124	18	137	127	34
Technik ekonomista	125	107	0	172	144	0
Ekonomista	113	102	1	105	88	1
Robotnik budowlany	104	1	97	169	1	74
Pracownik biurowy	92	87	251	110	102	318
Stolarz	90	0	37	111	0	29
Pracownik administracji	68	65	129	67	61	162
Mechanik samochodów osobowych	66	1	0	77	1	2
Pielęgniarka	48	47	12	53	53	2

Poradnictwo zawodowe

W obecnych czasach kariera zawodowa człowieka postrzegana jest jako proces uczenia się i rozwoju trwający przez całe życie. Istotną rolę odgrywa w nim poradnictwo zawodowe, które ma na celu pomoc klientowi w formułowaniu celów zawodowych oraz podejmowaniu trafnych decyzji zawodowych.

Profesjonalna pomoc doradcza ukierunkowana jest przede wszystkim na rozwiązanie problemów związanych z podjęciem decyzji zawodowej w sytuacji, gdy osoby:

- ✓ posiadają ograniczone doświadczenie zawodowe lub w ogóle go nie posiadają i po raz pierwszy chcą dokonać wyboru zawodu lub dokonały wyboru zawodu, który im wydaje się błędny – chcą ponownie dokonać wyboru zawodu,
- ✓ posiadają doświadczenie zawodowe, lecz chcą lub muszą dokonać zmiany zawodu ze względu na sytuację na rynku pracy lub okoliczności zewnętrzne,
- ✓ zamierzają uzupełnić wiadomości i umiejętności zawodowe,
- ✓ zamierzają podjąć działalność gospodarczą i oczekują oceny szans przedsięwzięcia,
- ✓ mają problemy z przystosowaniem zawodowym,
- ✓ mają deficyty w zakresie umiejętności poszukiwania pracy.

Poradnictwo zawodowe jest realizowane zgodnie z zasadami dobrowolności, dostępności i bezpłatności usług w formach:

- ❖ rozmowa wstępna
- ❖ porada indywidualna
- ❖ porada grupowa

- ❖ informacja indywidualna
- ❖ informacja grupowa

Rozmowa wstępna – w sytuacji pierwszego kontaktu z bezrobotnym lub poszukującym pracy Doradca Zawodowy przeprowadza rozmowę wstępną, w celu pozyskania informacji o jego sytuacji zawodowej, potrzebach i oczekiwaniach, które służą do ustalenia potrzeby udzielenia dłuższej, co najmniej dwuetapowej porady indywidualnej, porady grupowej lub innej usługi rynku pracy

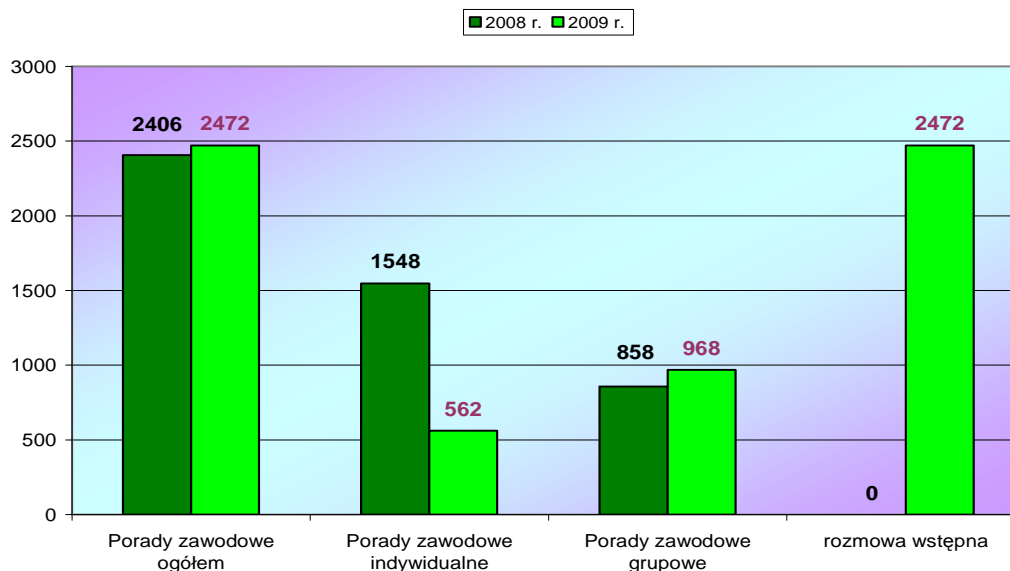
Porada indywidualna – to proces w którym doradca zawodowy i klient pracują wspólnie nad świadomym i samodzielnym podjęciem przez klienta decyzji dotyczących drogi rozwoju zawodowego oraz nad dostosowaniem się do wymogów rynku pracy.

Porada grupowa – to zajęcia warsztatowe prowadzone pod kierunkiem doradcy zawodowego, który poprzez realizację określonego programu stymuluje grupę w działaniach zmierzających do uzyskania podjętych celów. Zajęcia odbywają się w małych grupach (8-16 osób) przy zastosowaniu aktywizujących technik pracy. Czas ich trwania uzależniony jest od przyjętego programu. Warsztaty realizowane są cyklicznie.

Tabela 33. Wykaz zorganizowanych porad zawodowych w 2008 i 2009 r.

Wyszczególnienie	Liczba osób, które skorzystały z rozmowy wstępnej		Liczba porad zawodowych ogółem		Liczba porad zawodowych indywidualnych		Liczba porad zawodowych grupowych	
	ogółem	kobiety	Ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	Ogółem	kobiety
2008 r.	0	0	2406	1280	1548	845	858	435
2009r.	2472	1268	1530	827	562	345	968	482

Wykres 15. Porady zawodowe w 2008 i 2009 r.

W 2009 roku przeprowadzono 2472 rozmów wstępnych mających na celu ustalenie i pozyskanie informacji o sytuacji zawodowej, potrzebach i oczekiwaniach osób korzystających z Poradnictwa Zawodowego. Porad zawodowych - udzielono 1530. 209 osobom opracowano Indywidualny Plan Działania, który w sposób racjonalny i uporządkowany umożliwił im optymalnie wykorzystać dotychczasowe doświadczenie i umiejętności w celu osiągnięcia sukcesu zawodowego.

Informacja zawodowa indywidualna lub grupowa polega na przekazywaniu klientom informacji o: sytuacji na rynku pracy, formach aktywizacji zawodowej, aktualnie realizowanych

przez Urząd programów i projektów, zawodach oraz prawach i obowiązkach osób bezrobotnych i poszukujących pracy. Z informacji tych skorzystały 223 osoby.

Klub pracy

Klub pracy jest miejscem, w którym są prowadzone szkolenia z zakresu umiejętności poszukiwania pracy. Szkolenia z zakresu umiejętności poszukiwania pracy są przeznaczone dla osób bezrobotnych lub poszukujących pracy, w tym w szczególności dla osób, które:

- nie posiadają doświadczenia w poszukiwaniu zatrudnienia,
- utraciły motywację do poszukiwania pracy w związku z długotrwałym niepowodzeniem w jej poszukiwaniu,
- chcą powrócić na rynek pracy po długim okresie braku aktywizacji zawodowej.

Zajęcia trwają trzy tygodnie i odbywają się w grupach 8-14 osobowych, są prowadzone przez Lidera Klubu Pracy. Osoby bezrobotne, które ukończyły szkolenie w Klubie Pracy otrzymują zaświadczenie o ukończeniu szkolenia.

Tabela 34. Wykaz zorganizowanych klubów pracy w 2008 i 2009 r.

Wyszczególnienie	Liczba klubów pracy	Liczba uczestników	
		Ogółem	Kobiety
2008 r.	7	82	65
2009 r.	6	81	59

W 2009r. w klubach pracy najwięcej osób z poszczególnych kategorii (z ogólnej liczby uczestników) wzięło udział:

- w wieku 18 – 24 lata – 76,5 %,
- z wykształceniem średnim ogólnokształcącym – 41,5 %,
- bez dotychczasowego stażu pracy – 69,5 %,
- pozostających w ewidencji bezrobotnych powyżej 12 miesięcy – 36,6 %.

Podane liczby i procenty świadczą o tym, że urząd prawidłowo realizuje standardy usług rynku w zakresie pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy i dokłada wszelkich starań, aby bezrobotnych z grup najbardziej zagrożonych bezrobociem (długotrwale pozostających bez pracy, bez zawodu oraz młodych) w maksymalny sposób zmotywować do poszukiwania pracy a w efekcie do jej podjęcia.

Zajęcia aktywizacyjne

Zajęcia aktywizacyjne dotyczą szczegółowych zagadnień przydatnych osobom bezrobotnym lub poszukującym pracy w uzupełnieniu ich wiedzy i umiejętności potrzebnych do aktywnego poszukiwania pracy. Zajęcia odbywają się w grupach 8-16 osobowych i są prowadzone przez Lidera Klubu Pracy. Podczas zajęć uczestnicy poznają między innymi:

- podstawowe zagadnienia dotyczące rynku pracy,
- nabywają umiejętności dokumentów aplikacyjnych,
- zdobywają wiedzę z zakresu metod poszukiwania pracy,
- autoprezentację, rozmowy kwalifikacyjne z pracodawcą.

Tabela 35. Wykaz zajęć aktywizacyjnych zorganizowanych w 2008 r. i 2009 r.

Wyszczególnienie	Ilość edycji	Ilość osób	
		Ogółem	Kobiety
2008 r.	13	163	135
2009 r.	14	197	162

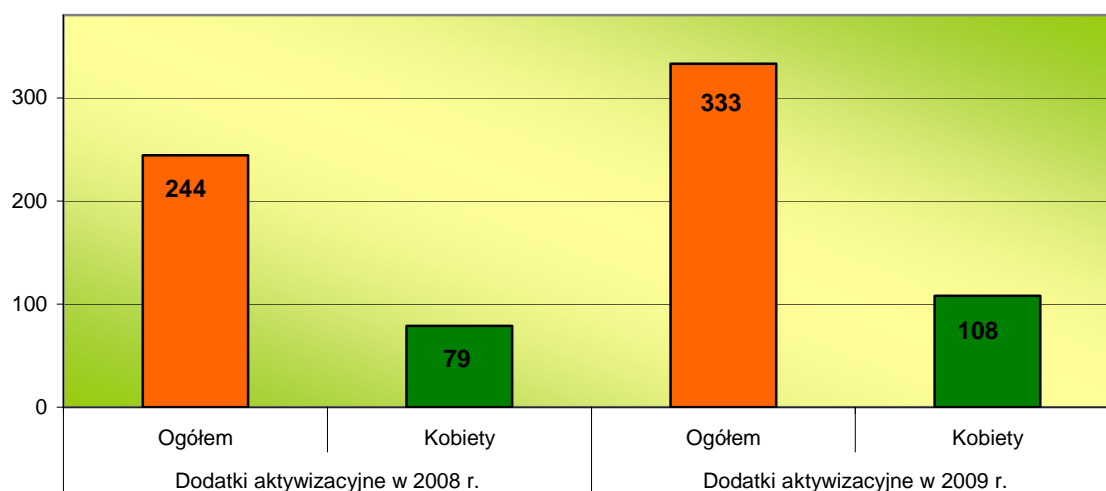
Tabela 36. Wybrane kategorie osób bezrobotnych, które wzięły udział w zajęciach aktywizacyjnych w 2008 r. i 2009 r.

Wyszczególnienie	2008 r.	2009 r.
Długotrwale bezrobotni	117	145
W wieku do 25 roku życia	57	38
W wieku powyżej 50 roku życia	12	22
Bezrobotni niepełnosprawni	6	7

Dodatek aktywizacyjny

Dodatek aktywizacyjny przysługuje bezrobotnemu, który posiada prawo do zasiłku, a jednocześnie z własnej inicjatywy podjął zatrudnienie lub inną pracę zarobkową, albo został skierowany przez urząd pracy. Dodatek aktywizacyjny przysługuje w wysokości 50 % zasiłku dla bezrobotnych, przez połowę okresu, w jakim przysługiwałby bezrobotnemu zasiłek. W 2009 roku dodatek otrzymało 333 osoby bezrobotne, prawie o 100 więcej niż w 2008r.

Wykres 16. Liczba bezrobotnych objętych dodatkami aktywizacyjnymi za 2008 r. i 2009 r.

Z życia urzędu w 2009 roku

1. Powiatowa Rada Zatrudnienia

W dniu 23 listopada 2008 roku upłynął okres czteroletniej kadencji Powiatowej Rady zatrudnienia. Starosta Limanowski Jan Puchała powołał 15 członków Rady na nową kadencję. Przewodniczącym Rady został ponownie wybrany Wicestarosta Limanowski Franciszek Dziedzina, a Wiceprzewodniczącym Rady Bolesław Żaba- członek Zarządu Powiatu.

W okresie od 24 listopada 2008 r. do 31.12.2009 r. Powiatowa Rada Zatrudnienia jako organ opiniodawczo-doradczy Starosty odbyła 5 posiedzeń, na których opiniowała:

- podział lub zmiany w podziale środków z Funduszu Pracy i Europejskiego Funduszu Społecznego na finansowanie aktywnych programów, przez PUP w Limanowej, i nienależnie pobranego zasiłku dla bezrobotnych,
- informacje o stanie bezrobocia na terenie powiatu limanowskiego oraz działalności PUP w Limanowej i realizacji zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych,
- informacje o realizacji przez PUP w Limanowej projektu systemowego „Droga do Sukcesu” oraz projektu „Dobra Rada” Poddziałanie 6.1.2 w ramach POKL,
- zasady i kryteria realizacji aktywnych programów przez PUP w Limanowej oraz kryteria wyboru Instytucji szkoleniowych do prowadzenia szkoleń osób
- kryteria przyznawania stypendium na kontynuowanie nauki osobom bezrobotnym zarejestrowanym w PUP oraz dofinansowania kosztów studiów podyplomowych dla osób bezrobotnych
- informacja o realizacji Powiatowego Programu Promocji Zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy na lata 2007-2013,
- informacja na temat obowiązku utworzenia w ramach Powiatowego Urzędu Pracy w Limanowej Centrum Aktywizacji Zawodowej

Powiatowa Rada Zatrudnienia w Limanowej przyjęła na w/w posiedzeniach 18 uchwał.

2. Spotkania z Mikro-przedsiębiorcami

Na początku 2009 r. z inicjatywy Starosty Limanowskiego i Powiatowego Urzędu Pracy w Limanowej odbyły się cztery spotkania, w których wzięło udział ok. 190 mikro-przedsiębiorców z terenu powiatu limanowskiego, którzy w 2008 roku otrzymali środki z Funduszu Pracy lub Europejskiego Funduszu Społecznego na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej.

W spotkaniach uczestniczyli przedstawiciele:

- **władz powiatu** - Starosta Limanowski Jan Puchała, Wicestarosta Franciszek Dziedzina, Wiceprzewodniczący Rady Powiatu Tomasz Krupiński, Członek Zarządu Powiatu Bolesław Żaba, Sekretarz Powiatu Andrzej Matłaga, Radny Powiatu Ryszard Kaim;
- **PUP Limanowa** - p.o. Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Limanowej Marek Młynarczyk, Zastępca Dyrektora Anna Cuper, pracownicy Działu Usług Rynku Pracy: Kierownik Władysław Bulanda, pośrednicy pracy i doradcy zawodowi
- **władz gminnych** - Wójt Gminy Jodłownik Paweł Stawarz, UG Kamienica – Wójt Władysław Sadowski, Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kamienicy Mieczysław Kuziel, UM Mszana Dolna – Sekretarz Miasta Zofia Łabuz, UG Niedźwiedź Sekretarz Gminy Marek Makowski,

Ponadto obecny był także Zastępca Prezesa Firmy „Gold-Drop sp. z o. o” w Limanowej Stanisław Maciaszek.

W trakcie spotkań Starosta Limanowski Jan Puchała przedstawiał sytuację gospodarczą powiatu limanowskiego oraz plany inwestycyjne na 2009 rok, gratulował młodym przedsiębiorcom podjęcia decyzji o rozpoczęciu własnej działalności gospodarczej oraz wręczał Dyplomy Przedsiębiorcy. Pełniący obowiązki Dyrektora PUP w Limanowej Marek Młynarczyk zaprosił przedsiębiorców do współpracy z Urzędem Pracy. Zastępca Dyrektora Anna Cuper prezentowała aktualną sytuację na rynku pracy powiatu limanowskiego oraz informacje o usługach świadczonych przez PUP przedsiębiorcom. Spotkania cieszyły się dużym zainteresowaniem zebranych, a w ich trakcie toczyła się ożywiona dyskusja i wymiana pierwszych doświadczeń związanych z prowadzeniem własnego biznesu. Przedstawiciele PUP w Limanowej udzielali odpowiedzi na zadawane pytania.

Uczestnicy spotkania otrzymali materiały informacyjne promujące usługi rynku pracy opracowane przez PUP (w tym Informator dla pracodawców, kalendarze na 2009 rok). Ponadto przedsiębiorcom przekazano do wypełnienia ankietę, której celem było uzyskanie informacji o potrzebach zatrudnieniowych oraz planach współpracy z Urzędem.

3. Spotkanie z młodzieżą klas maturalnych, pod hasłem „Młody przedsiębiorca”

W dniu 13 lutego 2009 r. Starosta Limanowski Jan Puchała oraz p.o. Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Limanowej Marek Młynarczyk gościli w Zespole Szkół im. Józefa Piłsudskiego w Limanowej. Spotkanie z młodzieżą klas maturalnych, pod hasłem „Młody przedsiębiorca” zorganizował Szkolny Ośrodek Kariery. Starosta Limanowski przedstawił zebranej młodzieży niektóre plany inwestycyjne, i możliwości rozwoju przedsiębiorczości na terenie powiatu limanowskiego, przekonywał aby nie obawiali się inwestować we własną karierę, bo od nich samych zależy to, kim w przyszłości będą i w jaki sposób będą współuczestniczyć w rozwoju lokalnych społeczności. P.o. Dyrektora PUP Marek Młynarczyk przedstawił młodzieży możliwości korzystania z instrumentów i usług rynku pracy, jakimi dysponuje urząd pracy i przeznaczonymi głównie dla młodzieży. Zachęcał młodzież do dalszego rozwoju własnej kariery, kontaktu z urzędem pracy, gdzie doradcy zawodowi pomogą im ustalić ich ścieżkę zawodową.

4. Otwarty Limanowski Dzień Przedsiębiorczości

W dniu 07.04.2009 r. w Limanowskim Domu Kultury odbył się **Otwarty Limanowski Dzień Przedsiębiorczości**. Organizatorami spotkania byli Poseł na Sejm RP Bronisław Dutka, Radna Województwa Małopolskiego Urszula Nowogórska oraz Burmistrz Miasta Limanowa Marek Czeczotka natomiast uczestnikami przedstawiciele firm, uczniowie, osoby które zamierzają otworzyć własny biznes oraz zaproszeni goście, w tym przedstawiciele Powiatowego Urzędu Pracy w Limanowej, Ochotniczych Hufców Pracy w Nowym Sączu, Małopolskiej Agencji Rozwoju Regionalnego, Małopolskiego Centrum Przedsiębiorczości, Centrum na Rzecz Przedsiębiorczości z Suchej Beskidzkiej, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Ośrodek Doradztwa Rolniczego z Limanowej. Podczas spotkania wszyscy mogli skorzystać z porad i konsultacji instytucji, które zajmują się przydzielaniem środków unijnych i dotacji krajowych. Nie zabrakło także prezentacji na tematy związane z możliwością ubiegania się o pomoc finansową na rozpoczęcie i rozwój działalności gospodarczej. p.o. Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Limanowej Marek Młynarczyk przedstawił zagadnienie pt. „Środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej dla bezrobotnych oraz możliwości wsparcia pracodawców w tworzeniu nowych miejsc pracy, w świetle nowelizacji ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy”, zaprezentował również aktualną sytuację na rynku pracy w powiecie limanowskim.

Powiatowy Urząd Pracy w Limanowej miał swoje stoisko informacyjne, na którym promował usługi świadczone przez Urząd bezrobotnym i pracodawcom, a osoby zainteresowane otwarciem własnej działalności lub przedsiębiorcy zamierzający skorzystać z pomocy PUP mogli uzyskać niezbędne informacje oraz pobrać materiały informacyjne i druki.

5. Podpisanie UMOWY PARTNERSKIEJ na rzecz aktywizacji społecznej i zawodowej osób bezrobotnych z terenu powiatu limanowskiego

Usprawnienie procesu aktywizacji społecznej i zawodowej osób bezrobotnych, korzystających z pomocy społecznej na terenie powiatu limanowskiego stało się priorytetowym zadaniem w 2009 roku dla Powiatowego Urzędu Pracy w Limanowej.

Urząd podjął współpracę z Instytucjami, które realizują zadania z zakresu polityki społecznej, poprzez podpisanie **Umowy Partnerskiej** w dniu 29 czerwca bieżącego roku. Zaproszone do współpracy w charakterze **Partnerów Wspierających** instytucje to: Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie, Małopolski Urząd Wojewódzki w Krakowie oraz Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Krakowie. Kluczową rolę odgrywają lokalni **Partnerzy**, którzy aktywnie włączyli się w zapoczątkowane działania: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Limanowej i Mszanie Dolnej oraz Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej z Limanowej, Mszany Dolnej, Dobrej, Jodłownika, Kamienicy, Laskowej, Łukowicy, Niedźwiedzia, Słopnic, Tymbarku.

Powiatowy Urząd Pracy skupia swoje działania na wypracowaniu i oferowaniu aktywnych form działań, zmierzających do reintegracji społecznej i zawodowej osób pozostających bez pracy. W **2009 roku zorganizowano 4 spotkania**, których głównym celem było dążenie do wypracowania skutecznego mechanizmu współpracy między poszczególnymi Instytucjami oraz poznania katalogu oferowanych usług przez OPS, PUP i PCPR. Współpraca w tym zakresie jest możliwa dzięki otwartej postawie partnerów oraz wzajemnej wymianie informacji o działalności i formach wsparcia dostępnych w poszczególnych jednostkach.

Na mocy podpisanej Umowy Partnerskiej, powołany został **Zespół Koordynujący**, w skład którego weszli przedstawiciele wszystkich partnerów. Zespół Koordynujący zbiera się w miarę potrzeb, nie rzadziej jednak niż raz na kwartał w celu skorelowania działań na rzecz bezrobotnych powiatu limanowskiego oraz przeprowadzenia skutecznego procesu ich aktywizacji społeczno - zawodowej. Osoby bezrobotne potrzebują kompleksowego wsparcia, stworzenia warunków do integracji ze społeczeństwem i pomocy w przezwyciężeniu swoich problemów, a lokalne Instytucje poprzez nawiązaną współpracę wykazują otwartą postawę w zakresie oferowania pomocy wszystkim zainteresowanym.

6. Otwarty Dzień Poradnictwa Zawodowego

W odpowiedzi na inicjatywę Stowarzyszenia Doradców Szkolnych i Zawodowych Rzeczypospolitej Polskiej, jaką jest **Ogólnopolski Tydzień Kariery** realizowany w dniach 5-11 października 2009 r. mający na celu popularyzowanie orientacji i poradnictwa zawodowego oraz idei świadomego planowania kariery edukacyjnej i zawodowej, **Powiatowy Urząd Pracy**

w Limanowej zorganizował **Otwarty Dzień Poradnictwa Zawodowego** pod nazwą **”Planowanie kariery zawodowej wyznacznikiem sukcesu zawodowego”**.

Przedsięwzięcie odbyło się w budynku Starostwa Powiatowego w Limanowej, przy ul. J. Marka 9, w dniu 5 października 2009 r. w godzinach 10:00-14:00 i w jego ramach zostały przeprowadzone warsztaty, prezentacje, pogadanki z młodzieżą szkolną, osobami bezrobotnymi i wszystkimi zainteresowanymi w charakterze partnerów odpowiedziały i wzięły udział: Centrum Kształcenia Ustawicznego w Limanowej, Centrum Informacji i Planowania Kariery w Nowym Sączu, Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP w Nowym Sączu. Powyższe instytucje swym działaniem wspomagają poradnictwo zawodowe, ułatwiają drogę do edukacji, zawodu, pracy i kariery wszystkim zainteresowanym z terenu powiatu limanowskiego i nowosądeckiego. Uroczystego otwarcia ODK dokonał Starosta Limanowski Jan Puchała, który wyraził również swoje uznanie i ogromne poparcie dla wszelkich inicjatyw ułatwiających młodzieży start na rynku pracy

Zajęcia cieszyły się dużym zainteresowaniem i aktywnością wszystkich obecnych, którzy z zaangażowaniem korzystali z porad doradców zawodowych i materiałów informacyjno – promocyjnych wszystkich instytucji promujących swoje usługi na specjalnie przygotowanych dla nich stoiskach wystawienniczych. Bardzo dużym zainteresowaniem cieszyło się stoisko Powiatowego Urzędu pracy w Limanowej.

Inne działania

Oprócz działań podejmowanych bezpośrednio przez urząd pracy w 2009 roku, a mających na celu nawiązywanie współpracy z partnerami rynku pracy, przedstawiciele PUP uczestniczyli w różnego rodzaju seminariach, spotkaniach i targach, gdzie prezentowali instrumenty i usługi rynku pracy oraz zapraszali i zachęcali do podejmowania współpracy z urzędem pracy i wspólnych działań zmierzających do aktywizacji lokalnego rynku pracy.

Po raz pierwszy w 2009 roku Powiatowy Urząd Pracy przeprowadził konkurs pod nazwą **„Mikroprzedsiębiorca Roku”**, na najlepiej rozwijającą się firmę, która powstała dzięki środkom FP lub EFS przyznawanym przez PUP. Konkurs ogłoszony był w trzech kategoriach: handel usługi i produkcja. Laureaci oprócz dyplomów i pamiątkowych statuetek otrzymali również cenne nagrody. Publiczna promocja laureatów odbyła się w trakcie Gali Przedsiębiorczości Powiatu Limanowskiego, w której organizacji współuczestniczył PUP. Na stoisku informacyjnym Powiatowy Urząd Pracy promował również instrumenty i usługi rynku pracy, świadczone dla przedsiębiorców. W uroczystej Gali uczestniczył p.o. Dyrektora Marek Młynarczyk, Zastępca Dyrektora Anna Cuper, specjaliści ds. programów: Tatiana Dziedzina i Agnieszka Jasica oraz pośrednik pracy Zbigniew Sułkowski.

Dwadzieścia lat istnienia urzędów pracy

W bieżącym roku mija dokładnie 20 lat istnienia i funkcjonowania urzędów pracy. Zmiany i nowy etap w dziejach Polski rozpoczął się u progu lat dziewięćdziesiątych dwudziestego wieku, kiedy to nastąpiły głębokie zmiany o charakterze politycznym, społecznym, gospodarczym i instytucjonalnym. Proces transformacji ustrojowej, rozpoczęty w warunkach największej w powojennej historii kraju recesji gospodarczej, wywołał istotne zmiany w różnych obszarach rzeczywistości społeczno-gospodarczej. Najbardziej dynamiczne jednak i dotkliwe zmiany dokonywały się w sferze zatrudnienia i rynku pracy.

Od początku lat dziewięćdziesiątych bezrobocie stało się trwałym elementem rzeczywistości społecznej, najważniejszą kwestią społeczną i poważnym wyzwaniem dla polskiej gospodarki, a w szczególności prowadzonej przez państwo polityki rynku pracy. Zjawisko bezrobocia praktycznie nieznanie w Polsce jeszcze na początku 1989r. stało się masowym zagrożeniem społecznym już pół roku później. Dominujący w gospodarce centralnie planowanej rynek pracobiorcy przekształcił się w typowy dla gospodarki konkurencyjnej – rynek pracodawcy co oznacza, że pracodawcy dążą do zatrudniania pracowników w takiej ilości, czasie, strukturze wiekowej oraz kwalifikacji, jaka jest najbardziej optymalna z punktu widzenia interesów przedsiębiorstwa.

Nowe okoliczności, nowe wymagania gospodarcze, cywilizacyjne, demograficzne formułowane zarówno na gruncie krajowych, jak i unijnych koncepcji rozwojowych rodzą nowe oczekiwania pod adresem prowadzonej polityki rynku pracy.

Z drugiej strony urzędy pracy mają coraz częściej do czynienia z tzw. trudnymi klientami, wobec których zawodzą tradycyjne metody interwencji. Oczekiwania tych klientów w znaczny sposób odbiegają od tych oczekiwań, jakie przed urzędami pracy stawiają wymogi ustawowe oraz inni partnerzy rynku pracy.

Nie bez znaczenia jest również fakt, że w obrębie szeroko rozumianej polityki społecznej zmieniają się przepisy, rozwiązania systemowe i instytucjonalne, które działaniom na rzecz zatrudnienia przypisują nowe funkcje i rezultaty. Ustawa regulująca zasady pracy urzędów pracy oraz podejmowanych przez nie działań, nakierowanych na pomoc osobom pozostającym bez pracy była wielokrotnie zmieniana i nowelizowana. Od 01 lutego 2009r. zetknęliśmy się z kolejną zmianą zapisów ustawy i koniecznością wdrożenia jej regulacji w życie.

Brakowało przepisów wykonawczych, niektóre z nich nie były spójne z zapisami ustawy, a niektóre do chwili obecnej jeszcze się nie ukazały. To wszystko niestety nie ułatwiało nam pracy, a wręcz ją utrudniało.

W takich mniej więcej warunkach funkcjonują urzędy pracy, podejmując działania, dostosowane również do lokalnych warunków, które głównie mają na celu aktywizację osób bezrobotnych i poszukujących pracy oraz zaspakajanie potrzeb i oczekiwań pracodawców.

7. Podsumowanie roku 2009 na rynku pracy limanowszczyzny

Rok 2009 zamknął się wzrostem liczby bezrobotnych o ponad 1822 w porównaniu z końcem 2008 roku. W grudniu 2008 roku mieliśmy najniższy poziom bezrobocia w historii powiatu (**7068**) Przez cały następny rok stopniowo jednak wzrastał. Na koniec roku 2009 zarejestrowanych już było **8890** bezrobotnych. Tak duży wzrost bezrobocia wywołała fala rejestracji osób bezrobotnych w ciągu całego roku. Analizując statystyki okazuje się, że w 2009 roku zarejestrowało się znacznie więcej bezrobotnych niż miało to miejsce w poprzednich latach. W 2007 roku np. zarejestrowało się 7659 osób, w 2008r. 7863 osoby, a w 2009r. aż **9734** osoby tj. niemal **o 2 tysiące więcej** niż w latach poprzednich. Odpływ zaś bezrobotnych zmieniał się odwrotnie; z roku na rok malał; i tak w 2007 roku wynosił 8937, 2008 roku 8198, a w 2009 roku 7912 osób zostało wyrejestrowanych z ewidencji osób bezrobotnych. Oznacza to że miejsc pracy nie przybywa. Analizując okres ostatnich lat, trzeba podkreślić, że po 5-ciu latach systematycznego spadku bezrobocia zarówno w kraju, jak

i w powiecie limanowskim, w 2009 roku nastąpił jego gwałtowny wzrost. Niestety powiat limanowski obok dąbrowskiego stoi na czele tej niechlubnej statystyki.

Przyczyn tak zmieniającej się sytuacji na rynku pracy należy upatrywać m.in. w ogólnopolskim kryzysie gospodarczym, który co prawda nie dotknął na dużą skalę bezpośrednio naszego powiatu, nie mniej jednak odczuwamy jego skutki, głównie w postaci większej liczby rejestrujących się osób w związku z utratą pracy. Dotyczy to zarówno pracujących w kraju, jak i powracających po nieudanej emigracji zarobkowej z zagranicy. Inwestorzy obawiając się skutków kryzysu boją się też inwestować i zakładać firmy w Polsce lub tworzyć nowe miejsca pracy. Aby przeczekać i przetrwać okres kryzysu szukają oszczędności również poprzez ograniczanie zatrudnienia i zwalnianie pracowników, zwłaszcza tych, z którymi wiązała ich umowa na czas określony. Podkreślić należy, że wszelkie zmiany i zachwiania w różnych obszarach rzeczywistości społeczno-gospodarczej i związane z tym negatywne zjawiska, w konsekwencji najbardziej dotyczą sfery zatrudnienia i rynku pracy.

Z drugiej strony Urząd Pracy ma coraz częściej do czynienia z tzw. trudnym klientem, wobec którego zawodzą tradycyjne metody interwencji. Przeważająca część bezrobotnych zamieszkałych jest na wsi – **7213** (81%), **2630** bezrobotnych (29,5%) to osoby **do 25 roku życia**. Ich liczba **wzrosła aż o 800** w stosunku do 2008 roku. **4979** bezrobotnych (56%) posiada tylko wykształcenie zawodowe (3038) lub gimnazjalne i poniżej (1941). Aż **1076** osób bezrobotnych (12%) to osoby w wieku **powyżej 50 lat**. Ponad połowę (**54%**) bezrobotnych stanowią **kobiety**, które w większości zajmują się wychowywaniem dzieci. Wymienione grupy są grupami które najtrudniej jest zaktywizować lub przekonać, pomimo wielu działań i rozmów podejmowanych przez pośredników pracy i doradców zawodowych oraz specjalistów ds. aktywizacji zawodowej, do uczestnictwa w jakiegokolwiek formie aktywizacji. Ich wymagania i oczekiwania w znaczny sposób odbiegają od tych oczekiwań, jakie przed urzędami pracy stawiają wymogi ustawowe i standardy usług oraz inni partnerzy rynku pracy.

Taki mniej więcej jest bilans roku 2009 na rynku pracy powiatu limanowskiego. I chociaż ekonomiści mówią o widocznych sygnałach końca kryzysu, a Polska notuje wzrost gospodarczy, pracy nie przybywa. Stopa bezrobocia wyliczana przez statystyków systematycznie rośnie. W listopadzie zarejestrowani bezrobotni w powiecie limanowskim stanowili **17,9** procent ludności zawodowo aktywnej, a w grudniu już **18,5%**. Trudny rok na rynku pracy widoczny jest szczególnie, gdy porównamy wyniki aktualne ze stopą bezrobocia analogicznego okresu roku ubiegłego. Urosła ona z 15,6 proc. do wspomnianych 18,5 proc. a w kraju z 9,1 do **11,9**. To bardzo duży wzrost i prognozy zapowiadające wynik 12 proc. stopy bezrobocia w kraju niemal stały się faktem.

Wzrastające bezrobocie powoduje również wzrost środków przeznaczonych na wypłatę zasiłków dla bezrobotnych. W 2007 r. PUP wypłacił zasiłków na kwotę **7 mln zł**, a w 2009 dwukrotnie więcej - **14 mln zł**.

Skutki bezrobocia w powiecie limanowskim mają łagodzić wszelkie działania aktywizujące. Środki przeznaczone na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w 2008 roku wynosiły **15 mln zł**, a w 2009 przekroczyliśmy **20 mln zł**. Ubiegły rok był także rekordowy pod względem udzielania jednorazowych środków na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej. Z tej formy skorzystało **576** osób - dostali średnio po 17 tys. zł.

Ogółem z różnych form aktywizacji i wsparcia oferowanych przez Urząd, skorzystało prawie **3500 osób** zarejestrowanych w PUP Limanowa, w tym **576** osób otrzymało **środki na podjęcie działalności gospodarczej**, **320** osób skierowaliśmy do wykonywania **prac interwencyjnych lub robót publicznych**, przy wsparciu PUP przedsiębiorcy **utworzyli i wyposażyli miejsca pracy dla 247** bezrobotnych, **818** osób, prawie **80% więcej** niż w poprzednim roku, zostało skierowanych do odbycia **stażu**. **Szkolenia** o różnej tematyce, zarówno w formie grupowej, jak i indywidualnej, łącznie ze szkoleniami w zakresie Klubu Pracy odbyło **750** bezrobotnych tj. **o 50% więcej** bezrobotnych niż w roku 2008, **850** osób otrzymało

zwrot kosztów przejazdu do pracy, na staż lub szkolenie oraz zakwaterowania. Ponadto bezrobotnym zagubionym, nie potrafiącym określić własnych predyspozycji i możliwości oraz samodzielnie poruszać się na rynku pracy, **doradcy zawodowi udzielali fachowych porad** pomagali określić im własną ścieżkę kariery zawodowej. Z porad zawodowych i zajęć aktywizacyjnych skorzystało **1950** osób.

Liczyby te świadczą o ogromie pracy, jaką wykonali specjaliści Urzędu Pracy po to, aby pomóc wielu klientom urzędu wyjść z bezrobocia, uwierzyć we własne siły i możliwości lub umożliwić im zdobycie dodatkowych umiejętności, kwalifikacji albo pierwszego doświadczenia zawodowego, tak cennego przy szukaniu odpowiedniej pracy, bowiem oczekiwania i wymagania pracodawców wciąż rosną.

Zdajemy sobie równocześnie sprawę z faktu, że sam urząd pracy bez współpracy i pomocy innych partnerów rynku pracy nie osiągnie widocznych efektów, mających odzwierciedlenie w spadku bezrobocia. Stąd zawiązywane partnerstwa, organizowane przez PUP spotkania, konferencje oraz udział przedstawicieli urzędu pracy w spotkaniach, targach itp. organizowanych przez innych partnerów rynku pracy, gdzie prezentowane są instrumenty i usługi rynku pracy, jak również ciągle zwiększająca się zawartość naszego biuletynu informacyjnego i rosnąca liczba adresatów, do których przekazywane są bieżące informacje o sytuacji na lokalnym rynku pracy. Wierzymy, że wzajemna wymiana informacji i wspólnie podejmowane działania, jeżeli nie zahamują, to przynajmniej ograniczą lawinę rejestracji osób bezrobotnych, z jaką przyszło nam się aktualnie zderzyć, a tych, którzy już zostaną zarejestrowani w PUP szybko uda się zaktywizować.

Opracowała:
Krystyna Wąsowicz

pod kierunkiem:
Zastępcy Dyrektora

mgr Anny Cuper

Zatwierdził:
p.o.Dyrektora PUP
mgr Marek Młynarczyk

Limanowa, dnia 29.01.2010 r.